

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva ulica 20–25, 1000 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA
2021-2611-0073

ZAKON O ČEZMEJNEM IZVAJANJU STORITEV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pogodba o delovanju Evropske unije opredeljuje svobodo izvajanja storitev, poleg prostega gibanja oseb in prostega pretoka kapitala, kot enega od temeljev notranjega trga EU. Svoboda izvajanja storitev pomeni pravico podjetij s sedežem v eni izmed držav članic EU do opravljanja storitev v drugi državi članici EU ter s tem pravico, da v ta namen začasno pošljejo (napotijo) svoje delavce, ne glede na njihovo državljanstvo, na opravljanje dela, potrebnega za izvedbo storitve, v druge države članice.

V primeru napotitev na delo v druge države članice EU ostane delavec zaposlen v podjetju v prvi državi članici in zanj še naprej velja zakonodaja s področja socialne varnosti prve države. Evropski predpisi s področja koordinacije sistemov socialne varnosti (Uredba (ES) št. 883/2004, Uredba (ES) št. 987/2009, Uredba (ES) št. 1231/2010, Sklep Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A2) natančneje opredeljujejo nekatere elemente, ki morajo biti izpolnjeni v primeru napotitev.

Zakon o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17 in 119/21; v nadaljnjem besedilu: ZČmIS), ki se je začel uporabljati 1. 1. 2018, je Republika Slovenija sprejela z namenom ureditve področja čezmejnega izvajanja storitev s strani slovenskih ponudnikov storitev, ki so s svojimi napotenimi delavci izvajali svoje registrirane dejavnosti v drugih državah članicah EU. V letih po nastopu gospodarske krize (obdobje od 2008 do 2011) smo bili v Republiki Sloveniji priča skokovitemu porastu obsega čezmejnega izvajanja storitev slovenskih podjetij v drugih državah članicah EU, kar je samo po sebi dober kazalnik, saj je šlo za indic o povečani gospodarski dejavnosti slovenskih podjetij v tujini. Večina slovenskih podjetij je izvajala storitve v drugih državah članicah na področju gradbeništva, naraščanje obsega čezmejnega izvajanja storitev pa je bila v veliki meri posledica sesutja gradbenega sektorja v Republiki Sloveniji ter hkratnega okrevanja nekaterih drugih Evropskih gospodarstev (npr. Nemčija). Nezanemarljivo je tudi dejstvo, da sta Nemčija in Avstrija v letu 2011 sprostili svoje trge za slovenska podjetja in njihove delavce, kar je močno spodbudilo izvajanje storitev slovenskih podjetij v teh dveh državah (ti dve državi sta bili tudi v obdobju po letu 2018 državi, v katerih so slovenska podjetja največ poslovala oziroma izvajala svoje registrirane dejavnosti z napotenimi delavci). S povečanjem obsega čezmejnega izvajanja storitev pa so se v kontekstu napotitev s strani slovenskih podjetij občutno povečale tudi zlorabe instituta napotitve ter kršenja delovno pravnih pravic napotenih delavcev.

Namreč, slovensko podjetje, ki želi v drugih državah članicah EU izvajati storitve oziroma svojo registrirano dejavnost, mora na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije za vsakega delavca, ki ga namerava napotiti za namen opravljanja dela, pridobiti potrdilo A1, ki je harmonizirano na ravni Evropske unije ter dokazuje, da so izpolnjeni pogoji v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, da ostane delavec v času napotitve na delo v eno ali več drugih držav članic vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji.

Vendar se je pri izvajanju ZČmIS pokazalo, da je bila določitev podrobnejših pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti pomanjkljiva, saj ni zagotovila tudi podrobnejših pravil za izvajanje registrirane dejavnosti delodajalca ali samozaposlitve nosilca gospodarske dejavnosti, ki poteka sočasno ali zaporedoma v več državah članicah EU v nekem daljšem časovnem obdobju. Glede na to, da so tudi v teh primerih izvajanja zaposlitvene dejavnosti osebe prisotni elementi napotitve, v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, zanje oziroma njihove delodajalce veljajo vse pravice in obveznosti, določene z direktivami EU s področja čezmejnega izvajanja storitev z napotenimi delavci. V skladu z navedenim, podjetja, ki le na podlagi drugačnega vzorca dela opravljajo svoje registrirane dejavnosti, še vedno pridobivajo potrdila A1 brez preverjanja dejanskega izpolnjevanja pogojev, določenih v pravilih o koordinaciji sistemov socialne varnosti. To pa v praksi povzroča visoko stopnjo nelojalne konkurence med samimi slovenskimi poslovnimi subjekti na eni strani ter tudi med prisotnimi poslovnimi subjekti v državi, kjer ta slovenska podjetja čezmejno izvajajo storitve. Trend naraščanja izdajanja potrdil A1, brez preverjanja pogojev poslovanja podjetij na podlagi 13. člena Uredbe (ES) št. 883/2004, je od leta 2018 več kot opazen. V obdobju zadnjih štirih let se je število poslovnih subjektov, ki zaprosijo za potrdila A1 na tej podlagi, po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje (podatki o izdanih potrdilih A1 na podlagi vlog vloženih preko SPOT), povečalo za več kot 1700 % (iz 367 v letu 2018 do 6.277 v letu 2021). V tem obdobju se je število poslovnih subjektov, ki so potrdila A1 prejemale na podlagi ZČmIS, zmanjšalo za pribl. 15 % (iz 4.095 v letu 2018 na 3.512 v letu 2021 – podatki SPOT).

Napotitev delavcev ima ključno vlogo na notranjem trgu EU, zlasti pri čezmejnem opravljanju storitev. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št.18 z dne 21. 1. 1997, str. ;v nadaljnjem besedilu: direktiva 96/71) ureja tri možne oziroma dovoljene oblike čezmejnega opravljanja storitev z napotenimi delavci, in sicer:

- neposredno opravljanje storitev s strani podjetja v okviru naročila storitev,
- napotitev v okviru ustanove ali podjetja, ki pripada isti skupini („napotitev znotraj skupine“) in
- napotitev s posredovanjem dela delavca prek agencije za zagotavljanje začasnega dela s sedežem v drugi državi članici.

Pogodba o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) določa pravico podjetij, da opravljajo storitve v drugi državi članici. PDEU določa, da „se omejitve svobode opravljanja storitev v Uniji prepovejo za državljane držav članic, ki imajo sedež v eni od držav članic, vendar ne v državi osebe, ki so ji storitve namenjene“ (člen 56 PDEU). Svoboda opravljanja storitev se lahko omeji samo s predpisi, ki so utemeljeni z nujnimi razlogi v splošnem interesu, če so sorazmerni in se uporabljajo na nediskriminatoren način.

Direktiva 96/71 določa regulativni okvir EU za vzpostavitev ravnovesja med cilji spodbujanja in olajševanja čezmejnega opravljanja storitev, zagotavljanja zaščite napotenim delavcem in zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev med tujimi in domačimi ponudniki storitev. Določa „ključne“ pogoje za delo in zaposlitev v državi članici gostiteljici, ki jih morajo tuji ponudniki storitev obvezno uporabljati, med katerimi so (prvi odstavek 3. člena direktive 96/71): maksimalni delovni čas in minimalni počitek, minimalne urne postavke, tudi za nadurno delo, minimalni plačani letni dopust, pogoji za posredovanje dela delavcev, zdravje, varnost in higiena pri delu, varnostni ukrepi za noseče

ženske ter ženske, ki so pred kratkim rodile, otroke in mlade, enako obravnavanje moških in žensk, in druge določbe o nediskriminaciji.

Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 159z dne 28. 5. 2014, str. 11; v nadaljnjem besedilu: direktiva 2014/67) je zagotovila nove in okrepljene instrumente za boj proti izogibanju, goljufijam in zlorabam ter za njihovo kaznovanje. Direktiva 2014/67 obravnava težave, ki jih povzročajo tako imenovane družbe „poštni nabiralniki“ ter povečuje zmožnost držav članic za spremljanje delovnih pogojev in izvrševanje pravil, ki se uporabljajo. Direktiva 2014/67 med drugim vsebuje seznam kvalitativnih meril, ki označujejo obstoj dejanske povezave med delodajalcem in državo članico sedeža ter se lahko uporabijo tudi za določitev, ali oseba ustreza veljavni opredelitvi napotnega delavca. Vsebuje tudi določbe za izboljšanje upravnega sodelovanja med nacionalnimi organi, ki so pristojni za napotitev. Določa na primer obveznost odzivanja na prošnje za pomoč s strani pristojnih organov drugih držav članic v dveh delovnih dneh pri nujnih prošnjah za informacije ter v 25 delovnih dneh v vseh drugih primerih. Poleg tega direktiva 2014/67 določa nacionalne nadzorne ukrepe, ki jih lahko države članice uporabijo pri spremljanju skladnosti z delovnimi pogoji, ki se uporabljajo za napotene delavce, ter zahteva, da se vzpostavijo ustrezna in učinkovita preverjanja in mehanizmi za spremljanje ter da nacionalni organi na svojem ozemlju izvajajo učinkovite in ustrezne inšpekcijske preglede za nadzor in spremljanje skladnosti z določbami in pravili iz direktive 96/71.

Zaradi nezadovoljive ureditve področja napotitev na območju EU tudi po sprejetju izvedbene Direktive 2014/67/ES, je Komisija od začetka marca 2016 vodila postopek revizije osnovne direktive. Revizija se je zaključila s sprejetjem Direktive (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 16–24; v nadaljnjem besedilu: direktiva 2018/957). Osnovno vodilo besedila direktive 2018/957 je v odpravi socialnega dumpinga, ki ga je omogočala obstoječa zakonodaja.

Ključni obravnavani izzivi so bili naslednji:

- načelo uporabe enakih pravil glede plačila za napotene delavce, kot veljajo za lokalne delavce, po preteku določenega obdobja napotitve,
- situacije pri veriženju podizvajalcev,
- obvezno uporabo načela enakega obravnavanja za napotene agencijske delavce kot za domače agencijske delavce.

Naslednja pomembna novost je uvedba načela enakega obravnavanja napotnih delavcev preko agencije za posredovanje dela delavca uporabniku. Za delavce, napotene preko agencije, veljajo enaki pogoji glede zaposlovanja in opravljanja dela pri uporabniku, kot velja to za zaposlene osebe pri uporabniku.

Napotitev, v kontekstu zagotavljanja minimalnih standardov, v skladu z Direktivo 96/71/ES je omejena na 12 mesecev oziroma z dovoljenjem države gostiteljice, na podlagi predloženega zaprosila, na največ 18 mesecev. Delavcem so v primeru dolgoročnih napotitev za obdobja, daljša od 12 ali 18 mesecev, zajamčeni dodatni pogoji za zaposlitev, ki jim bodo omogočili, da bodo z večine vidikov delovnega prava obravnavani enako kot domači (lokalni) delavci. Pri tem je pomembno poudariti, da se v primeru, ko en napoteni delavec nadomesti drugega, za opravljanje istih nalog v/na istem kraju, obdobja napotitve posameznih delavcev med seboj seštevajo.

Direktiva (EU) 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa določa posebna pravila v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa v druge države članice in spremembo Direktive 2006/22/ES glede zahtev izvrševanja in Uredbe (EU) 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za

notranji trg. Glede na visoko stopnjo mobilnosti delovne sile v sektorju cestnega prometa so potrebna posebna pravila za sektor, da se zagotovi ravnotežje med svobodo izvajalcev pri zagotavljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, ustreznimi delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov.

Po oceni učinkovitosti veljavne socialne zakonodaje EU v sektorju cestnega prometa je Evropska komisija ugotovila določene vrzeli v obstoječih določbah in pomanjkljivosti pri njihovem uveljavljanju, kot npr. v zvezi s poslovanjem podjetij, ki delujejo kot poštni nabiralniki. Poleg tega obstajajo številna neskladja med državami članicami pri razlagi, uporabi in izvajanju teh določb, kar povzroča veliko upravno breme za voznike in prevoznike. Ta direktiva, ki je del svežnja EU o mobilnosti, želi odpraviti te pomanjkljivosti. Cilji t. i. mobilnostnega svežnja v okviru reforme sektorja cestnega prometa EU so:

- izboljšanje delovnih pogojev voznikov,
- uvedba posebnih pravil o napotitvi voznikov v mednarodnem prometu,
- posodobitev določb za dostop do trga cestnega prevoza blaga v EU in
- povečanje učinkovitosti izvrševanja zakonodaje na tem področju.

Najpomembnejši elementi, ki jih uvaja Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L št. 249 z dne 31. 7. 2020, str. 49; v nadaljnjem besedilu: direktiva 2020/1057), so:

- izjema od splošnih pravil o napotitvi, ki veljajo za kabotažo in mednarodne prevoze, z izjemo tranzita, „dvostranskih prevozov“ (tako v tovornem kot potniškem prometu) in dvostranskih prevozov z dvema dodatnima postankoma, povezanimi s prevozom — ta izjema je omejena na primere, ko med delodajalcem, ki pošilja voznika, in pogodbeno stranjo, ki deluje v državi gostiteljici EU, obstaja pogodba o storitvi;
- upravna pravila v zvezi z napotitvijo voznikov, nadzorom in izvrševanjem — prevozniki morajo uporabljati javni vmesnik sistema IMI za pošiljanje predhodnih izjav o napotitvi in vseh zahtevanih informacij;
- kazni v primeru kršitev obveznosti prevoznikov in napotenih voznikov;
- „pametno izvrševanje“, ki od držav EU zahteva, da nadzor nad pravili o napotitvi vključijo v splošno nadzorno strategijo pravila, ki zagotavljajo, da okrepitev pravil o napotitvi voznikov iz EU ne pomeni konkurenčne prednosti za izvajalce, ki nimajo dostopa do trga cestnega prometa v EU;
- sankcije morajo biti, v skladu z načelom sorazmernosti, določene v višini, ki ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev direktiv o napotitvi. Biti morajo zlasti sorazmerne z resnostjo kršitve in ne smejo ovirati svoboščin, določenih v Pogodbi o delovanju Evropske unije, kot je svoboda opravljanja storitev.

Skladno z navedenim je sprejetje predloga zakona potrebno zaradi prenosa direktive 2020/1057 v slovensko zakonodajo, določitve podrobnejših pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, in sicer v delu, ki se nanaša na izdajo potrdil A1 za napotene delavce in samozaposlene osebe, ki čezmejno izvajajo storitve v najmanj dveh državah članicah ter odprave določenih pomanjkljivosti, na katere nas je opozorila Evropska komisija (npr. sorazmernost ukrepov in obveznosti).

Druge rešitve v predlogu zakona so posledica pripomb socialnih partnerjev oziroma širše javnosti, s katerimi se odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri izvajanju osnovnega ZČmIS.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj in namen predloga zakona o čezmejnem izvajanju storitev (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) je zagotovitev ustreznega prenosa direktiv EU v nacionalno zakonodajo z vidika reguliranja in urejanja delovnopравниh statusa vseh napotenih delavcev, kot so določeni z Zakonom o delovnih razmerjih.

Pri pripravi sprememb obstoječega sistema, kot je določen z ZČmIS, smo izhajali iz treh temeljnih izhodišč:

- Prvi element je delni prenos Direktive 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa. V zakonu smo v zvezi s tem definirali določene nove pojme, ki opredeljujejo različne vrste prevozov, opredeljene v predpisih EU.
- Drugi element predstavlja regulacija postopka izdaje potrdila A1 za zaposlene in samozaposlene osebe, ki svojo zaposlitveno ali samozaposlitev opravljajo v najmanj dveh državah članicah EU. Regulacija je potrebna, saj je nujno treba zagotoviti enako obravnavo vseh slovenskih poslovnih subjektov, ki čezmejno poslujejo oziroma izvajajo svojo registrirano dejavnost s svojimi delavci ali kot samostojni posamezniki, nosilci gospodarske dejavnosti. Na novo se določa skupne, nacionalne, pogoje za čezmejno izvajanje storitev za vsa slovenska podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji ne glede na to, ali čezmejno storitev opravljajo začasno in občasno ali pa svojo dejavnost opravljajo čezmejno, v daljšem časovnem obdobju, v najmanj dveh državah članicah.
- Tretje izhodišče je upoštevanje oziroma obravnava pripomb socialnih partnerjev, ki so bile podane v obdobju zadnjih treh let. Ob pozivu MDDSZ, da se pripravlja sprememba zakona so vsi socialni partnerji, pristojni zavodi in drugi deležniki, podali svoje pripombe in predloge.

Cilj predloga zakona je tudi odprava posameznih redakcijskih in nomotehničnih pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju ZČmIS ter odprava pomanjkljivosti, na katere smo bili opozorjeni s strani Evropske komisije.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila vodilo pri pripravi osnovnega zakona (ZČmIS).

Osnovno načelo je sledenje smernicam in direktivam EU, odprava nepotrebnih administrativnih bremen in poenostavitve postopkov. Predlog zakona uresničuje načelo pravne jasnosti z jasno določenimi in razumljivimi določbami, ki omogočajo izvajanje določb Evropske zakonodaje v državi.

V zvezi s prehodno določbo predloga zakona, s katero se predlaga črtanje drugega odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) se zasleduje načelo enakosti, ki prepoveduje, da bi neko skupino oseb v primerjavi z drugimi naslovniki pravne norme obravnavali drugače brez stvarnega razloga.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so predlagane z namenom uskladitve nacionalne zakonodaje z Evropsko zakonodajo ter delnega tehničnega izvajanja Uredb, sprejetih v okviru EU.

Kategorije napotenih delavcev

Prvi člen predloga zakona je ključen z vidika vsebine zakona, saj so v tem členu določene kategorije napotenih delavcev, ki se z zakonom urejajo.

Fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, in pravne osebe lahko začasno ali običajno izvajajo storitve v drugih državah članicah EU ter, glede na način izvajanja dela napotenega delavca, pridobijo potrdilo A1 pred začetkom izvajanja storitve. V predlogu zakona smo na novo uredili postopke za tista podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji in izvajajo čezmejne storitve v najmanj dveh

državah hkrati, ali zaporedoma, po določenem stalnem delovnem vzorcu, ki se ocenjuje v nekem daljšem časovnem obdobju (v naslednjem 12-mesečnem obdobju).

Postopek in pogoji izdaje potrdila A1

Postopek in pogoji za izdajo potrdila A1 so določeni na način, da veljajo tako za delodajalce kot za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti. Poleg nacionalnih pogojev mora vlagatelj v postopku izdaje potrdila A1 podati tudi pisno izjavo pod kazensko in materialno odgovornostjo, da bo oseba, za katero se A1 izdaja, zaposlitev oziroma samozaposlitev predvidoma običajno opravljala začasno v drugi državi članici ali bo običajno storitev opravljala v najmanj dveh državah članicah EU (v tem kontekstu je lahko ena od držav tudi Republika Slovenija).

Ugotavljanje resničnosti podanih izjav s strani delodajalcev in samozaposlenih oseb ter odprava dvoma v primeru odprave ali razveljavitve potrdil A1

V celoti je na novo opredeljeno razlikovanje med pristojnimi nadzornimi organi glede na nadzor poslovnih subjektov. Predlaga se, da nadzor nad delodajalci v okviru svojih pristojnosti izvaja IRSD, čezmejno izvajanje dejavnosti samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti, pa bo nadzoroval FURS.

V primeru dvoma lahko IRSD ali FURS sama izvedeta nadzor, v prejšnji ureditvi je bilo to možno le, če je ZZS prejel obvestilo o obstoju dvoma. Dodana je tudi možnost, da dvom o zakonitosti in spoštovanju pravil čezmejnega izvajanja storitev na ustrezne nadzorne organe poda tudi napoteni delavec.

Predlog zakona dodatno razširja možnosti ugotavljanja resničnosti podanih izjav tudi na pristojne nadzorne organe, IRSD in FURS. Dodano je, da v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav na strani delodajalcev, FURS pa podanih izjav predloženih s strani samozaposlenih oseb. Na novo so določeni postopek in merila za preverjanje delodajalcev in samozaposlenih oseb v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti v najmanj dveh državah.

Predlog zakona določa vzpostavitev Komisije za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitve potrdil A1. ZZS v postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno z določbami zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitve ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.

Določeno je tudi, da lahko postopek iz prejšnjega odstavka v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1 z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.

Mnenje komisije je dokončna in zoper njo ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZS vezan na mnenje komisije.

Komisija je sestavljena iz sedmih članov, dveh predstavnikov ministrstva za delo ter predstavnikov pristojnih zavodov.

Sodelovanje med državami članicami EU na področju čezmejnega izvajanja storitev z napotitvijo delavcev

Določitev novih pristojnosti Inšpektoratu Republike Slovenije za infrastrukturo (IRSI) na področju mednarodnega prevoza oziroma nadzora na cesti in določba, da celotno sodelovanje med državami članicami poteka preko javnega vmesnika Informacijskega sistema na notranjem trgu EU.

Evidence

Pri vsebini evidenc se dodajo naslednje kategorije: naziv delovnega mesta, GPS koordinate lokacije, podatki o naročniku storitve, trajanje izvajanja storitve, vrsta storitve ter podatke o državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala.

Dodana je nova zbirka podatkov IRSI in FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb. Predlaga se, da bi se zbrani podatki po novem na podlagi četrtega odstavka tega člena hranili 10 let, saj lahko preiskovanje zadev povezanih z opravljanjem čezmejnih storitev presega obdobje 5 let.

Nadzor

Na novo so določena razmerja med različnimi nadzornimi organi, glede na določene pristojnosti in razmejitev. Po novem se predlaga, da IRSD ohrani nadzor nad delodajalci in tujimi delodajalci, na FURS pa se prenese pristojnost za nadzor nad poslovanjem in čezmejnimi opravljanjem storitev samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti. Dodatno se v okviru nadzora na cesti pooblašča tudi Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo. Policija pa bo lahko na podlagi predloga zakona nadzirala zakonitost prebivanja napotjenih delavcev, kot to določa zakon, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

Nova določba predloga zakona se nanaša na to, da ministrstvo na podlagi ugotovitev nadzornih organov oziroma drugih vključenih deležnikov predlaga oceno tveganja, na podlagi katere se opravi usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona.

Namen te določbe je povečati učinkovitost nadzorov.

Določeni so različni primeri nadzora IRSD in FURS v primeru čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev ali tujih samozaposlenih oseb ter posebej v primeru nadzora na cesti, ki ga izvajata IRSI in FURS.

O ugotovitvi, da se storitev ne izvaja v skladu s pravili, nadzorni organi obvestijo ZZS, ki tujemu nosilcu zavarovanja predlaga preklic potrdila A1.

Kazenske določbe

Dodana je sankcija v zvezi s kršitvami pravil napotovanja pri izvajanju čezmejnih storitev na področju mednarodnih prevozov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zaradi predvidenega delnega zamika pričetka uporabe predloga zakona (1. januar 2024), finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva v tekočem letu ne bo. V letu 2023 pa se zaradi začetka uporabe dela zakona, predvidevajo določene finančne posledice za državni proračun in druga javna finančna sredstva zaradi nadgradnje informacijske podpore izvajanju nadzora tujih ponudnikov storitev v Republiki Sloveniji, oziroma nadgradnje informacijskih rešitev in tehnične opreme za namen začetka uporabe tega zakona.

Zaradi določb 18. člena obstoječega zakona, ki določajo izterjavo upravnih kazni ali glob, vključno s taksami ali dodatnimi dajatvami, ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev naložijo pristojni organi drugih držav članic EU, izterjajo pa slovenski davčni organi, je bilo v preteklem obdobju

od sprejetja ZČmIS zabeleženo povečanje prihodkov v državni proračun. Ocenjuje se, da so davčni organi Republike Slovenije, v obdobju od uveljavitve ZČmIS v letu 2018, davčni organi Republike Slovenije izterjali 1.4 milijona evrov, s strani slovenskih ponudnikov oziroma okoli 280.000 evrov letno.

Na podlagi podatkov o številu PD A1, izdanih v skladu z 12. členom Uredbe (ES) 883/2004, obdobjih napotitve in plačah napoteni delavcev, lahko podamo oceno finančnih posledic. Izračun je narejen na podlagi minimalne plače, ki bi jo morali napoteni delavec prejeti v državi članici napotitve. Ocenjuje se, da je skupni obračun plač napoteni delavcev v letu 2020 znašal približno 312 milijonov evrov. Če bi se prispevki za socialno varnost obračunali od tega zneska, bi pomenilo, da bi slovenska podjetja, ki so napotovala delavce v tujino, plačala 119 milijonov evrov v prispevkih za socialno varnost. Ta znesek predstavlja približno 1,5 % vseh prispevkov za socialno varnost, ki jih je prejela slovenska država. Zaradi veljavne določbe drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2 je skupni obračun plač, upoštevan za napotene delavce in s tem, socialni prispevki, ki jih je treba plačati, precej nižji. Če se upošteva slovenska minimalna plača, znaša celotni obračun plač le 184 milijonov evrov (ocena). Zaradi navedene določbe tako izpade iz obračuna plač znesek v višini 128 milijonov evrov (ocena) od katerega bi se plačali prispevki za socialno varnost. Republika Slovenija potemtakem prejme za približno 49 milijon evrov manj socialnih prispevkov, kot bi jih v primeru obračuna prispevkov od dejanske plače, prejete v tujini. Gre za znesek, ki ga slovenska podjetja (in napoteni delavci), ki napotujejo, ne plačajo, kar zanje predstavlja dodatno konkurenčno prednost.¹

¹ Vir: Vah Jevšnik, M., Cukut Krilić, S., Toplak, K. (2022). Posted workers from Slovenia. Facts and Figures. POSTING.STAT project, str.37
(dostopno: https://hiva.kuleuven.be/en/news/docs/ZKD9978_POSTING_STAT_Slovenia_Posted_workers_from_slovenia_facts_and_figures).

Ocena finančnega učinka sedanje metode izračuna za določitev prispevkov za socialno varnost v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 883/04, 2020

	PD-ji A1, izdani po 12. členu (A)	Povprečno trajanje (dnevi) (B)	Mesečna minimalna plača (v €) (C)	Prvi decil mesečni dohodek (in €) (D)	Skupne plače			Prispevki za socialno varnost		
					Plača na ravni gostujoče države ² E=A*B*(C ali D)	Na ravni slovenske plače (minimalna plača 941 €) F=A*B*€ 941	Razlika G=E-F	Prispevki delodajalca H=(G*16.1%)	Prispevki zaposlenih I=(G*22.1%)	Vsota H+I
Belgija	7 435	95	1 626		38 276 223	22 155 061	16 121 162	2 595 507	3 562 777	6 158 284
Bolgarija	23	159	312		114 708	114 708				
Češka	401	35	546		440 231	440 231				
Danska	143	43		3 107	636 831	192 874	443 958	71 477	98 115	169 592
Nemčija	61 139	56	1 544		176 210 750	107 392 691	68 818 058	11 079 707	15 208 791	26 288 498
Estonija	14	38	584		16 687	16 687				
Irska	33	42	1 707		78 859	43 474	35 385	5 697	7 820	13 517
Grčija	88	16	758		44 164	44 164				
Španija	514	43	1 108		816 544	693 266	123 278	19 848	27 244	47 092
Francija	1 993	47	1 539		4 806 634	2 938 147	1 868 487	300 826	412 936	713 762
Hrvaška	3 574	70	546		7 847 313	7 847 313				

² Direktiva o napotitvi delavcev določa, da kadar koli so delovni pogoji, ki veljajo za delavca v skladu s pravili države članice pošiljateljice, ugodnejši, kot bi izhajali iz uporabe pravil države članice gostiteljice, se namesto tega uporabljajo pravila države članice pošiljateljice. Minimalna plača v Sloveniji je višja od minimalne plače v Bolgariji, Češki republiki, Na Hrvaškem, na Cipru, v Latviji, Litvi, madžarski, Malti, na Poljskem, Portugalskem, v Romuniji in na Slovaškem. Zato delavci, napoteni v te države, prejema višjo slovensko (minimalno) plačo. Če ni minimalne plače, so bile upoštevane prve decile mesečne plače. Vir: Izračuni Frederic de Wispelaere (HIVA-KU Leuven) na podlagi podatkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Eurostat

Norveška	62	53		3 214	352 040	103 071	248 969	40 084	55 022	95 106
Švica	753	50		3 516	4 412 580	1 180 955	3 231 625	520 292	714 189	1 234 481
Skupno					311 969 959	184 002 858	127 967 102	20 602 703	28 280 729	48 883 433

*

Ocena finančnih posledic za ZZZS

Predlog zakona določa pogoje in merila, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev za izdajo potrdil A1, kar posledično pomeni dodatno administrativno in finančno breme za ZZZS. Na proračunska sredstva bodo vplivali tudi dodatni kadrovske in finančni viri, saj bo zaradi izvajanja zakona potrebno povečanje kadrovskega načrta ZZZS, in sicer z dodanimi zaposlitvami 20 oseb. S tem se bodo zagotovili pogoji za izvajanje predloga zakona, ki k obstoječim postopkom dodaja tudi postopek za izdajo potrdil A1 za delavce, zaposlene pri enem delodajalcu oziroma samozaposlene osebe, ki delo ali dejavnost sočasno opravljajo v več državah članicah EU hkrati, opredeljuje dodatne obveznosti glede upravljanja evidenc izdanih potrdil A1, predvideva elektronske postopke za namen vpogleda nacionalnih organov v evidence izdanih potrdil A1, predvideva nova merila in pogoje za izdajo potrdil A1, za kontrolo katerih je potrebna izgradnja izmenjav podatkov med pristojnimi organi. Za namen izvajanja zakona je ZZZS-ju potrebno zagotoviti dodaten kader (20 oseb), katerega letni strošek je ocenjen na 485.556 evrov v letu 2023.

Že veljavni Zakon o čezmejnem izvajanju storitev (ZČmIS) je na ZZZS prinašal materijo, ki ni bila primarna dejavnost ZZZS, predlog zakona pa zdaj ZZZS-ju nalaga še dodatne naloge in obveznosti. Število izdanih potrdil A1 v zadnjih letih izrazito narašča (v letu 2021 je ZZZS izdal 168.110 potrdil A1 za vse kategorije določitev zakonodaje), zato bo za nove naloge, povezane z izdajo in odpravo oziroma razveljavitvijo potrdil A1 (preverba dodatnih pogojev, krajši rok za izdajo potrdil A1, razveljavitvev in odprava potrdil A1, sodni postopki, razvoj, vzdrževanje in nadgradnja tehničnih rešitev) za ZZZS treba zagotoviti dodaten ustrezno izobražen kader ter vzpostaviti potrebno informacijsko podporo za izvajanje nalog, ki jih nalaga predlog zakona. Brez dodatnih sredstev ZZZS ne bo mogel zadovoljivo in pravočasno izpolnjevati nalog, ki jih prinaša predlog zakona, kar bi lahko imelo pomembne negativne posledice tako na strani delavcev kot tudi delodajalcev oziroma samozaposlenih oseb. Dodaten kader je nujno potreben, da bo ZZZS lahko zagotovil nemoteno izvajanje predloga zakona in učinkovito izpolnjeval svoje naloge.

Predlog zakona opredeljuje pravila za izvajanje določitve zakonodaje oziroma izdajo potrdila A1 za delavce, zaposlene pri enem delodajalcu oziroma samozaposlene osebe, ki delo ali dejavnost sočasno opravljajo v več državah članicah EU hkrati. Predlog zakona predpisuje, da vlagatelj, ki je pravna oseba, vlogo za izdajo potrdila A1 odda preko portala SPOT. Za ta namen bo potrebna tehnična nadgradnja obstoječega postopka ter dopolnitev postopka s pogoji, ki jih prinaša predlog zakona. Za izvajanje predloga zakona je potrebna vzpostavitev tehnične podpore v aplikacijah ZZZS in na portalu SPOT, katerega skrbnik je Ministrstvo za javno upravo (MJU). Predlog zakona deloma spreminja obstoječe kontrole ter prinaša nove kontrole pogojev za izdajo potrdila A1, za kar je treba dopolniti protokole o izmenjavi podatkov z IRSD in FURS, skleniti nov protokol o izmenjavi podatkov z IRSI ter tehnično vzpostaviti oziroma dopolniti obstoječo izmenjavo podatkov med pristojnimi organi. Predlog zakona prinaša novosti glede evidence izdanih potrdil A1, zato bo za ta namen treba zagotoviti tehnično podporo za dopolnitev obstoječe evidence potrdil A1, ki jih izdaja ZZZS ter vzpostavitev evidence potrdil A1, ki jih izdajo tuji pristojni organi. Nadalje predlog zakona predvideva izmenjavo podatkov iz evidenc izdanih potrdil A1, za kar je treba skleniti ustrezne dogovore o izmenjavi podatkov ter zagotoviti tehnične pogoje z deležniki.

Predlog zakona določa, da ZZZS izda potrdilo A1 v petih delovnih dneh od prejema popolne vloge. Ta rok za izdajo potrdil A1 je novost za postopek izdaje potrdil A1 v primerih sočasnega opravljanja dejavnosti v več državah članicah EU hkrati. To pomeni, da bo ZZZS moral vloge obravnavati hitreje, saj se čas za obravnavo in izdajo potrdil A1 krajša.

ZZZS opaža porast zahtev tujih nadzornih organov po nadzoru nad izdanimi potrdili A1 oziroma zahtev za odpravo potrdil A1 zaradi neizpolnjevanja pogojev čezmejnega izvajanja storitve. Izkazalo se je, da je obravnava teh zahtev tujih organov zelo zahtevna, določeni pa so tudi relativno kratki roki za obravnavo. Predlog zakona prinaša novo materijo v nacionalno zakonodajo, zaradi česar se predvideva

porast dodatnih preverb izpolnjevanja pogojev čezmejnega izvajanja storitve, ki lahko posledično vodijo v odpravo ali razveljavitev potrdil A1. Prav tako pa mora ZZS na podlagi obvestila IRSD oziroma FURS tujim pristojnim organom predlagati preklic potrdil A1, če tuji delodajalci oziroma tuje samozaposlene osebe ne izpolnjujejo pogojev čezmejnega izvajanja storitev. Pričakovano je, da bodo pogoji predloga zakona rezultirali v porastu teh postopkov, za katere ZZS potrebuje dodaten kader.

Prav tako ZZS opaža porast IMI zahtevkov s strani tujih organov, odgovor katerih je v pristojnosti ZZS, in pričakovano je, da bo tudi zaradi predloga zakona teh zahtevkov vedno več. Posamezni IMI zahtevki so vedno bolj obsežni, obravnava na ZZS zahteva več časa, pri čemer je namen in bistvo IMI sistema, da organi podajajo hitre odgovore in so vezani na kratke roke za odziv. Za učinkovito reševanje teh zahtevkov ZZS potrebuje dodaten kader.

Zahteve nacionalnih organov za vpogled v evidence izdanih potrdil A1 z leti naraščajo in tudi te zahteve so vedno bolj obsežne (se nanašajo na daljša obdobja, za več oseb hkrati ali za več delodajalcev hkrati). Predlog zakona predvideva elektronske vpogled v evidence ZZS, za kar bo potrebna vzpostavitev tehnične podpore. ZZS potrebuje dodaten kader za skrbništvo in vzdrževanje te podpore ter pomoč nacionalnim organom v zvezi s tem.

Ocena finančnih posledic za IRSD

Aktualne predvidene spremembe ZČmIS pa obseg nalog in pristojnosti IRSD dodatno znatno širijo, ponovno zunaj okvira naših primarnih nalog. Nadzori IRSD namreč v skladu z 2. členom Zakona o inšpekciji dela praviloma temeljijo na spoštovanju zakonodaje v odnosu oziroma razmerju med delodajalcem in delavcem.

To pomeni, da IRSD, ob obstoječi kadrovske zasledbi, ne bo mogel zagotavljati učinkovitega nadzora na podlagi novih nalog in pristojnosti, ki nam jih nalaga predlog novega zakona. Potencialnih zavezancev za nadzor IRSD je samo v Sloveniji 228.162 (podatki o poslovnih subjektih iz Poslovnega registra Slovenije na dan 30. 9. 2021) – gre za zavezance iz naše primarne pristojnosti, pri čemer je ta trenutek v IRSD za nadzore na področju delovnih razmerij na voljo samo 50 inšpektorjev, ki niti prejetih prijav ne morejo ažurno obravnavati (letno na področju delovnih razmerij prejmemo okvirno 6.000 prijav). IRSD v okviru svojih pristojnosti, z izjemo specialne zakonodaje na nekaterih področjih, nadzira vse gospodarske dejavnosti na področju delovnih razmerij in že sedaj nadzira prek 70 predpisov (kar je več, kot je inšpektorjev). Poleg tega se IRSD-ju na vseh področjih nalaga vedno več dodatnih pristojnosti.

Skupno se finančne posledice ZČmIS-1 za IRSD, ki vključujejo nove zaposlitve (28 inšpektorjev in 5 višjih svetovalcev), dodatno usposabljanje inšpektorjev, prevodi dokumentacije za namen izvajanja nadzorov, naložbe in opremo, ocenjujejo na 1.540.000 EUR v letu 2023.

Ocena finančnih posledic za FURS

Ker gre pri nadzoru nad izvajanjem predloga zakona za novo nalogo in novo področje uslužbencev FURS, bodo glede na naravo naloge potrebna dodatna delovna mesta v okviru mobilnih oddelkov in inšpekcije, ki bodo izvajali nadzor na terenu ter v okviru mednarodnih poizvedb in prekrškovne obravnave, kjer se bodo izvajale druge naloge, vezane na nadzor zakona. Nadzor samozaposlenih oseb ter nadzor nad izvajanjem ponudnikov storitev v okviru mednarodnega transporta bo po spremembi zakona v pristojnosti FURS, prav tako upravno sodelovanje, ko bo FURS na podlagi prošnje pristojnih organov drugih držav članic EU dolžan izvajati inšpekcijske nadzore in druge ukrepe po tem zakonu, kar vključuje tudi pridobivanje informacij s strani delodajalcev oziroma samozaposlenih oseb, potrebnih za izvajanje učinkovitega nadzora s strani pristojnih organov v državi napotitve. Nadalje je FURS pristojen tudi za pridobivanje informacij s strani pristojnih organov v drugih državah in vodenje prekrškovnih postopkov.

Upoštevajoč oceno mednarodnega števila prevozov, ki letno znaša 309.600 mednarodnih prevozov (število mednarodnih prevozov prevoznikov Skupnosti za tretje države = 103.200 letno, število

mednarodnih prevozov med državami članicami = 206.400 letno, skupaj = 309.600 letno), in če sledimo odstotku določitve nadzora v Direktivi 2006/22, ki je določen v 3 %, to pomeni za FURS 9.288 dodatnih nadzorov. Ker sta za vsak nadzor na cesti potrebni v povprečju 2 uri (neposredni nadzor, ki zajema: pripravo zapisnika, evidentiranje nadzora, poročanje o nadzoru, vodenje postopka o prekršku v primeru osebne zaznave kršitve itd.), je tako potrebnih za učinkovit nadzor mednarodnih prevozov po tem zakonu dodatnih 18.576 ur dela, kar pomeni najmanj 10 novih delovnih mest s področja mobilnih oddelkov in najmanj 5 inšpektorjev za izvajanje inšpekcijskega nadzora.

Glede na navedeno so potrebe po novih delovnih mestih FURS za izvajanje nalog po predlaganem ZČMIS-1 naslednje:

- 5 inšpektorjev za izvajanje inšpekcijskega nadzora,
- 10 uslužbencev mobilnih oddelkov (5 višjih svetovalcev inšpektorjev preiskovalcev in 5 svetovalcev inšpektorjev preiskovalcev),
- 1 višji finančni svetovalec inšpektor specialist v Oddelku za mednarodne poizvedbe (namenjen za potrebe mednarodne izmenjave informacij),
- 1 višji finančni svetovalec inšpektor specialist v Oddelku za obravnavo kaznivih ravnanj (namenjen za potrebe vodenja postopkov o prekrških).

Novo zaposlitve ter dodatna oprema in izobraževanja, ki so potrebni za učinkovito izvajanje novih nalog FURS s področja ZČMIS-1 znašajo:

DODATNE ZAPOSLOTITVE V FURS	VIŠINA STROŠKOV NA LETNI RAVNI (V EUR)
5 višjih finančnih inšpektorjev	186.690
5 višjih finančnih svetovalcev inšp. preiskovalcev	173.670
5 finančnih svetovalcev inšp. preiskovalec	130.768
1 višji finančni svetovalec inšpektor specialist – Oddelk za mednarodne poizvedbe	31.197
1 višji finančni svetovalec inšpektor specialist – Oddelk za obravnavo kaznivih ravnanj	31.197
1 višji finančni svetovalec inšpektor - Odd. za promet (Finančni urad Novo mesto)	30.114
1 finančni izterjevalec višji svetovalec - izvršba FU (Uprava za prihodke)	28.050
1 višji svetovalec (Uprava za prihodke)	26.154
SKUPAJ = 20 novih uslužbencev FURS	
	637.840
DODATNO IZOBRAŽEVANJE inšpektorjev:	8.400
PREVODI DOKUMENTACIJE:	20.000
INVESTICIJE:	0
MATERIALNI STROŠKI:	19.400
VAROVALNA OPREMA:	9.170
SKUPAJ	694.810

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje predloga zakona v državnem proračunu za leto 2023 niso zagotovljena, saj gre za nove vsebine, k so posledica prenosa direktive 2020/1057 oziroma tehnične prilagoditve izvajanja pravnih predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti bo potrebna sredstva zagotovilo s prerazporeditvami v okviru obstoječih sredstev oziroma po potrebi v okviru spremembe proračuna za leto 2023/2024.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

S predlogom zakona se delno prenaša direktiva EU, in sicer Direktiva 2020/1057 v zvezi s posebnimi pravili za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa

Prilagojenost pravu Evropske unije

Predlog zakona izpolnjuje obveznost Republike Slovenije, da implementira določbe direktive 2020/1057, ki spreminjajo oziroma dopolnjujejo sistem napotitev delavcev na delo v okviru čezmejnega izvajanja ter da sprejme vse potrebno za pravilno in učinkovito izvajanje uredb Evropske unije v praksi.

Ne glede na to, da se uredbe Evropske unije v državah članicah uporabljajo neposredno, je za izvajanje 12. in 13. člena Uredbe (ES) št. 883/2004 potrebno dodatno določiti merila za preverjanje izpolnjevanja pogojev, ki jih predpisuje predmetni člen, kot tudi določiti pristojni organ, postopek, prenehanje in razveljavitve potrdila A1 ter določiti pravno sredstvo.

Pomemben vidik in cilj revizije Evropske zakonodaje o napotitih delavcih (Direktiva 2020/1057), ki se prenaša s predlogom zakona, je predvsem zagotoviti ravnotežje med svobodo izvajalcev pri zagotavljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, ustreznimi delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov.

Najpomembnejši elementi, ki jih uvaja Direktiva 2020/1057, so:

- izjema od splošnih pravil o napotitvi, ki veljajo za kabotažo in mednarodne prevoze, z izjemo tranzita, „dvostranskih prevozov“ (tako v blagovnem kot potniškem prometu) in dvostranskih prevozov z dvema dodatnima postankoma, povezanimi s prevozom — ta izjema je omejena na primere, ko med delodajalcem, ki pošilja voznika, in pogodbeno stranjo, ki deluje v državi gostiteljici EU, obstaja pogodba o storitvi;
- upravna pravila v zvezi z napotitvijo voznikov, nadzorom in izvrševanjem — prevozniki morajo uporabljati sistem IMI za pošiljanje izjav o napotitvi in vseh zahtevanih informacij;
- kazni v primeru kršitev;
- „pametno izvrševanje“, ki od držav EU zahteva, da nadzor nad pravili o napotitvi vključijo v splošno nadzorno strategijo pravila, ki zagotavljajo, da okrepitev pravil o napotitvi voznikov iz EU ne pomeni konkurenčne prednosti za izvajalce, ki nimajo dostopa do trga cestnega prometa v EU.

Direktivo (EU) 2020/1057 so morale države EU prenesti v nacionalno pravo do 2. februarja 2022.

Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

V nadaljevanju se s prikazom ureditve v pravnih sistemih nekaterih držav članic Evropske unije predstavlja, da predlog zakona ne odstopa od rešitev, ki jih predvidevajo posamezne članice Evropske unije, s katerimi je pravna ureditev v Republiki Sloveniji kljub posameznim razlikam primerljiva.

Republika Avstrija

1. 9. 2021 je začela veljati novela avstrijskega Zakona o preprečevanju socialnega in plačilnega dumpinga (LSD-BG), ki določa pogoje in pravice napotenih delavcev v Avstrijo.

Zakon ne predvideva sprememb glede obveznosti do priglavitve delavcev na ZKO in obvezno dokumentacije za delavce. Tudi v prihodnje bo treba delavce prigravititi in bodo morali imeti pri sebi vso zahtevano dokumentacijo.

V zvezi z obsegom veljavnosti zakon pojasnjuje, da v primeru dostave lastnega blaga in v primeru, ko dobavitelj blago sam dvigne, priglavitve ni potrebna. Za prevoznike zakon velja.

Glavne spremembe novele se nanašajo na:

- trajanje napotitve: v prihodnje znaša trajanje napotitve maksimalno 12 mesecev (doslej 24 mesecev) in
- pravice delavcev v času napotitve (v zvezi s plačilom za delo): Napoteni delavci bodo imeli v prihodnje pravico do plače v skladu z avstrijskimi delovnimi in socialnimi standardi, kar poleg sorazmernega dela 13. in 14. plače zajema tudi morebitne dodatke (npr. dodatek za montažo), če tako predvideva veljavna avstrijska kolektivna pogodba. Glede plačila prispevkov v avstrijski Sklad za dopuste in odpravnine gradbenih delavcev (BUAK) (za dopust) ni sprememb. Na ta način bo izračun plač za napotene delavce v skladu z avstrijskimi kolektivnimi pogodbami v prihodnje za podjetja še bolj zahteven.

Novela predvideva tudi spremembo v zvezi z globami, saj zakon ne predvideva več minimalne kazni na prekršek. Navedena sprememba je posledica odločbe Evropskega sodišča v zadevi Maksimović (C-64/17). Pri seštevanju upravnih kazni je bilo ukinjeno kumulativno načelo.

Proces prenosa direktive 2020/1057 še ni končan.

Uredba (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti je razdelana v Zakonu o preprečevanju plačilnega in socialnega dumpinga, z dne 13. junij 2016, kjer pa ni razlike za napotene delavce po 12. in 13. členu uredbe.

Republika Hrvaška

Republika Hrvaška je v zvezi s prenosom direktive 2020/1057 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012, pripravila spremembo zakona o delovnem času, obveznih dopustih mobilnih delavcev in zapisovalnih napravah v cestnem prometu. Predlog zakona predlaga opredelitev novih pojmov, predpis posebnih pravil o napotitvi voznikov, ureditev načina dvostranske izmenjave informacij preko informacijskega sistema za notranji trg (sistem IMI), dodatno pa podrobneje in jasneje opredeljuje nekatere prekrške. Predlog zakona je bil sprejet na Vladi in posredovan v obravnavo v Sabor RH.

Proces prenosa Direktive (EU) 2020/1057 še ni končan.

Hrvaška je uredbo (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, z imenovanjem pristojnih organov, »vnesla« v hrvaški zakonodajni sistem dne 1. 7. 2013 z Zakonom o provedbi uredbi Evropske unije o koordinaciji sistema socialne sigurnosti, NN 54/13.

Belgija

11. 7. 2022 so začele veljati spremembe zakonodaje o napotitvi voznikov v cestnem prometu. Besedilo delno prenaša Direktivo 2020/1057 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU o napotitvi voznikov v cestnem prometu ter o spremembi Direktive 2006/22/ES v zvezi s pravili nadzora in Uredbo (EU) št. 1024/2012. Direktiva 2020/1057 določa sektorska pravila za napotitev poklicnih voznikov v poklicni cestni promet in za učinkovito izvajanje teh pravil. Namen prenosa je ohraniti ravnovesje med svobodo gospodarskih subjektov pri opravljanju čezmejnih storitev, prostim pretokom blaga, pošteni delovnimi pogoji in socialno zaščito voznikov. Z določbami v prvem delu so izključili nekatere dejavnosti cestnega prometa, da bi razlikovali med različnimi vrstami prevoza glede na to, v kolikšni meri so povezani

z ozemljem države članice gostiteljice. Drugi del se nanaša na omejitve upravnih zahtev in nadzornih ukrepov, ki se lahko naložijo tujim delodajalcem, ki napotijo svoje voznike v Belgijo.

Tretji del je namenjen preprečevanju morebitnih zlorab z vzpostavitvijo jasnih in natančnih sankcij.

Nemčija

Nemčija je 14. 2. 2022 sprejela Prečiščeno obvestilo o izvajanju predpisov prava Unije o minimalnih pogojih za izvajanje zahtev prava Unije na področju socialnih predpisov za dejavnosti v cestnem prometu za izvajanje Direktive 2006 /22 /ES Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih pogojih za izvajanje uredb (ES) št. 561/2006 in (EU) št. 165/2014 ter Direktive 2002 /15 /EG o socialnih predpisih za dejavnosti v cestnem prometu in razveljavitvi Direktive Sveta 88/599 /EGS v kontekstu 2. člena Direktive (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi posebnih pravil za Direktivo 96 /71 /ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektor cestnega prometa in spremembo Direktive 2006 / 22 /ES glede zahtev za uveljavitev in Uredbe (EU) št. o protiukrepih za preprečevanje in odkrivanje manipulacije tahografskih zapisov in spremembi Direktive 2006 /22 /ES Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih pogojih za izvajanje uredb (EGS) št. 3820/85 in (EGS) št. 3821 / 85/EGS Sveta o socialnih predpisih za dejavnosti motornega prometa in razveljavitvi Direktive Sveta 88/599/EGS ter izvajanju Direktive Komisije 2009/5 /ES o spremembi Priloge III Direktive 2006/22 /ES Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih pogojih za izvajanje uredb (EGS) št. 3820/85 in (EGS) št. 3821/85 /EGS Sveta o socialnih predpisih za dejavnosti cestnega prometa.

Predmet urejanja je obseg nadzora, v okviru katerega se izvajajo redni cestni in obratovalni pregledi, določitev način izračuna najmanjšega števila dni vožnje, ki jih je treba preveriti, izvajanje kontrole na cesti, načrtovanje inšpekcijskih nadzorov, sistem ocenjevanja tveganj ter opredelitev pristojnosti zveznega ministrstva za digitalne zadeve in promet, posredovanje informacij drugim državam in Evropski komisiji, poročanje in statistika.

- **Korelacijska tabela (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS**

Korelacijska tabela

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon čezmejnem izvajanju storitev (ZČmIS-1)

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Transnational provision of services act ""

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2021-2611-0073	ZAKO8529	1 (1)	15.12.2022

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka	Naslov predpisa
1.	31996L0071	Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev
2.	32014L0067	Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI)
3.	32018L0957	Direktiva (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev
4.	32020L1057	Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012

3.2) Skladnost predloga akta s predpisi EU

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
1. člen, 1. odstavek	Člen 1, odstavek 1, celex 31996L0071	
1. člen, 2. odstavek	Člen 1, odstavek 1, celex 31996L0071	
1. člen, 3. odstavek	Člen 1, odstavek 2, celex 31996L0071	
1. člen, 4. odstavek	Člen 1, odstavek 3, točka 1, celex 32020L1057 Člen 1, odstavek 5, celex 32020L1057 Člen 1, odstavek 6, celex 32020L1057	
2. člen, 1. odstavek, 1. točka	Člen 7, odstavek 1, celex 31996L0071	
2. člen, 1. odstavek, 2. točka	Člen 23, odstavek 1, celex 32014L0067	
2. člen, 1. odstavek, 3. točka	Člen 3, odstavek 1, celex 32018L0957	
2. člen, 1. odstavek, 4. točka	Člen 1, odstavek 2, celex 32020L1057 Člen 1, odstavek 4, točka 1, celex 32020L1057 Člen 9, odstavek 1, celex 32020L1057	
3. člen, 7. točka	Člen 2, odstavek 1, celex 31996L0071	
3. člen, 16. točka	Člen 1, odstavek 3, točka 2, celex 32020L1057 Člen 1, odstavek 4, točka 2, celex 32020L1057	
4. člen	Člen 1, odstavek 2, točka b, celex 32018L0957	
4. člen, 1. odstavek, 4. točka	Člen 1, odstavek 3, celex 31996L0071	
5. člen		
6. člen		
7. člen		
8. člen		
9. člen		
10. člen		
11. člen, 1. odstavek	Člen 7, odstavek 2, celex 32014L0067	
11. člen, 3. odstavek	Člen 7, odstavek 2, celex 32014L0067	
11. člen, 5. odstavek	Člen 11, odstavek 1, celex 32014L0067	
11. člen, 7. odstavek	Člen 7, odstavek 4, celex 32014L0067	
12. člen, 5. odstavek	Člen 7, odstavek 4, celex 32014L0067	
13. člen		
14. člen		
15. člen, 1. odstavek, 4. točka	Člen 1, odstavek 3, celex 31996L0071	
15. člen, 3. odstavek	Člen 1, odstavek 1, točka c, celex 32018L0957	
16. člen		
17. člen, 1. odstavek	Člen 9, odstavek 1, točka a, celex 32014L0067 Člen 9, odstavek 1, točka e, celex 32014L0067	

Korelacijska tabela

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
17. člen, 1. odstavek, 1. točka	Člen 1, odstavek 11, točka a, alineja 1, celex 32020L1057	
17. člen, 1. odstavek, 3. točka	Člen 1, odstavek 11, točka a, alineja 2, celex 32020L1057	
17. člen, 1. odstavek, 4. točka	Člen 1, odstavek 11, točka a, alineja 7, celex 32020L1057	
17. člen, 1. odstavek, 6. točka	Člen 1, odstavek 11, točka a, alineja 5, celex 32020L1057	
17. člen, 3. odstavek	Člen 1, odstavek 12, celex 32020L1057	
17. člen, 3. odstavek, 2. točka	Člen 1, odstavek 11, točka a, alineja 3, celex 32020L1057	
17. člen, 3. odstavek, 3. točka	Člen 1, odstavek 11, točka a, alineja 4, celex 32020L1057	
17. člen, 3. odstavek, 4. točka	Člen 1, odstavek 11, točka a, alineja 6, celex 32020L1057	
17. člen, 4. odstavek	Člen 1, odstavek 11, točka a, celex 32020L1057	
17. člen, 5. odstavek	Člen 1, odstavek 2, točka b, celex 32018L0957	
17. člen, 7. odstavek	Člen 1, odstavek 8, celex 32020L1057	
17. člen, 8. odstavek	Člen 7, odstavek 1, celex 32014L0067 Člen 9, odstavek 1, točka b, celex 32014L0067 Člen 9, odstavek 1, točka d, celex 32014L0067	
17. člen, 9. odstavek, 1. točka	Člen 1, odstavek 11, točka b, alineja 1, celex 32020L1057	
17. člen, 9. odstavek, 2. točka	Člen 1, odstavek 11, točka b, alineja 2, celex 32020L1057	
17. člen, 9. odstavek, 3. točka	Člen 1, odstavek 7, celex 32020L1057 Člen 1, odstavek 11, točka b, alineja 3, celex 32020L1057	
17. člen, 10. odstavek	Člen 9, odstavek 1, točka c, celex 32014L0067	
17. člen, 11. odstavek	Člen 1, odstavek 11, točka c, celex 32020L1057	
18. člen		
19. člen, 1. odstavek	Člen 12, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 12, odstavek 3, celex 32014L0067	
19. člen, 2. odstavek	Člen 12, odstavek 1, celex 32014L0067 Člen 12, odstavek 3, celex 32014L0067	
20. člen	Člen 4, celex 31996L0071 Člen 6, odstavek 1, celex 32014L0067 Člen 1, odstavek 3, celex 32018L0957 Člen 1, odstavek 4, celex 32018L0957 Člen 1, odstavek 16, celex 32020L1057	
20. člen, 1. odstavek	Člen 3, celex 32014L0067	
20. člen, 2. odstavek	Člen 6, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 6, odstavek 3, celex 32014L0067 Člen 13, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 1, odstavek 4, celex 32018L0957	
20. člen, 3. odstavek	Člen 6, odstavek 9, celex 32014L0067 Člen 21, celex 32014L0067	
21. člen	Člen 7, odstavek 3, celex 32014L0067	
21. člen, 1. odstavek	Člen 6, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 7, odstavek 5, celex 32014L0067	
21. člen, 2. odstavek	Člen 6, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 7, odstavek 5, celex 32014L0067	
21. člen, 3. odstavek	Člen 6, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 7, odstavek 5, celex 32014L0067	
21. člen, 4. odstavek	Člen 6, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 6, odstavek 4, celex 32014L0067 Člen 7, odstavek 5, celex 32014L0067	
21. člen, 5. odstavek	Člen 10, odstavek 3, celex 32014L0067	
21. člen, 7. odstavek	Člen 6, odstavek 6, točka b, celex 32014L0067	
21. člen, 8. odstavek	Člen 6, odstavek 6, točka a, celex 32014L0067	
21. člen, 9. odstavek	Člen 6, odstavek 5, celex 32014L0067	
22. člen	Člen 7, odstavek 3, celex 32014L0067 Člen 1, odstavek 3, celex 32018L0957	
22. člen, 2. odstavek	Člen 15, odstavek 1, celex 32014L0067 Člen 15, odstavek 2, celex 32014L0067	
22. člen, 3. odstavek	Člen 16, odstavek 1, celex 32014L0067	
22. člen, 4. odstavek	Člen 16, odstavek 2, točka a, celex 32014L0067	
22. člen, 5. odstavek	Člen 16, odstavek 2, točka b, celex 32014L0067	
22. člen, 6. odstavek	Člen 17, celex 32014L0067	

Korelacijska tabela

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
22. člen, 7. odstavek	Člen 15, odstavek 3, celex 32014L0067 Člen 15, odstavek 4, celex 32014L0067	
22. člen, 8. odstavek	Člen 16, odstavek 3, celex 32014L0067	
22. člen, 9. odstavek	Člen 3, celex 32014L0067 Člen 15, odstavek 4, celex 32014L0067 Člen 19, odstavek 1, celex 32014L0067	
22. člen, 10. odstavek	Člen 16, odstavek 3, celex 32014L0067	
22. člen, 13. odstavek	Člen 19, odstavek 2, celex 32014L0067	
23. člen	Člen 1, odstavek 4, celex 32018L0957	
24. člen		
25. člen		
26. člen		
27. člen, 1. odstavek	Člen 3, celex 32014L0067	
27. člen, 9. odstavek	Člen 3, celex 32014L0067 Člen 10, odstavek 1, celex 32014L0067	
28. člen, 3. odstavek	Člen 4, odstavek 1, celex 32014L0067 Člen 4, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 4, odstavek 3, celex 32014L0067	
28. člen, 4. odstavek	Člen 4, odstavek 1, celex 32014L0067 Člen 4, odstavek 2, celex 32014L0067 Člen 4, odstavek 3, celex 32014L0067	
29. člen	Člen 20, celex 32014L0067	
30. člen	Člen 5, celex 31996L0071 Člen 20, celex 32014L0067 Člen 1, odstavek 4, celex 32018L0957	
31. člen	Člen 20, celex 32014L0067	
32. člen	Člen 5, celex 32020L1057	

- Izjava o skladnosti predloga zakonskega akta s pravnim redom EU

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon čezmejnem izvajanju storitev (ZČmIS-1)

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Transnational provision of services act """

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2021-2611-0073

ID predpisa

ZAKO8529

ID izjave

1 (1)

Datum izjave

15.12.2022

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
1.	31996L0071	Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev	01.05.2004	01.05.2004	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
	1.	1999-01-2651	Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku		
	2.	2015-01-1930	Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujecev		
	3.	2017-01-0461	Zakon o čezmejnem izvajanju storitev		
2.	32014L0067	Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IML)	18.06.2016	18.06.2016	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
	1.	1999-01-2651	Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku		
	2.	1999-01-3777	Zakon o splošnem upravnem postopku		
	3.	2004-01-0070	Zakon o delovnih in socialnih sodiščih		
	4.	2013-01-0784	Zakon o delovnih razmerjih		
	5.	2017-01-0461	Zakon o čezmejnem izvajanju storitev		
	6.	2021-01-2550	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o čezmejnem izvajanju storitev		
3.	32018L0957	Direktiva (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev	30.07.2020	30.07.2020	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
	1.	2017-01-0461	Zakon o čezmejnem izvajanju storitev		
	2.	2021-01-2550	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o čezmejnem izvajanju storitev		
4.	32020L1057	Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012	02.02.2022	02.02.2022	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
	1.	2022-01-1631	Uredba o nadzoru izvajanja predpisov o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi		
	2.	2005-01-3387	Zakon o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih		
	3.	2007-01-2172	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih		
	4.	2013-01-4028	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih		

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
	5. 2016-01-1365	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih		

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?

NE

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Glede na to, da zakon v pretežni meri obravnava materijo, ki je bila do zdaj v slovenskem pravnem redu le delno urejena, se določajo tudi novi pogoji in postopki za določeno kategorijo slovenskih poslovnih subjektov, ki opravljajo čezmejne storitve.

Predlog zakona določa pogoje in merila, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev za izdajo potrdil A1, kar posledično pomeni določeno dodatno administrativno breme za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Kot posledica dejstva, da gre za delno urejanje popolnoma nove materije, predlog zakona z vidika nadzora nad pravilnim izvajanjem določb nalaga dodatne naloge in s tem določeno dodatno administrativno breme tudi IRSD ter FURS, s prenosom določb direktive 2020/1057, ki se nanašajo na ureditev statusa napotnega voznika v mednarodnem prometu, pa predlog zakona nalaga dodatne naloge tudi ministrstvu, pristojnemu za delo, kot tudi IRSD, FURS ter Inšpektoratu Republike Slovenije za infrastrukturo.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejetje zakona ne bo imel pomembnejših administrativnih posledic za stranke. Določeno novo administrativno breme za stranke sicer res predstavlja obveza glede prijave začetka izvajanja storitev na področju mednarodnih prevozov, vendar pa je v zvezi s tem treba poudariti, da z vidika systemskega urejanja tega področja na ravni EU nova administrativna obveza za naše prevoznike predstavlja le izenačitev z ostalimi slovenskimi poslovnimi subjekti, ki že opravljajo čezmejne storitve v okviru drugih registriranih dejavnosti. Tudi ti poslovni subjekti morajo opraviti to prijavo, vendar ne na podlagi slovenskih predpisov, ampak na podlagi nacionalnih predpisov tiste države EU, kjer se storitve dejansko opravljajo.

Predlog zakona predstavlja za stranke tudi določeno administrativno razbremenitev, saj določa elektronsko vlaganje vlog in drugih obvestil, povezanih s potrdili A1 (portal SPOT).

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Nima posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejetje predloga zakona predvideva ukrep, ki bo vplival na povečanje stroškov poslovanja nekaterih slovenskih podjetij v drugih državah članica EU ter s tem vplival na stopnjo njihove konkurenčnosti. Ta ukrep se nanaša zgolj na tista podjetja, ki bodo potrdila A1 pridobivala na podlagi 12. člena Uredbe (ES) št. 883/2004.

Namreč predlog zakona predlaga črtanje drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2, saj ta zakonska norma omogoča znižanje (davčne) osnove za plačilo prispevkov za napotene delavce na zakonski minimum, kar znižuje stroške dela delodajalcev, ki čezmejno izvajajo storitve z napotnimi delavci. Napoteni delavec je na tej podlagi upravičen do pravic iz socialne varnosti (pokojnine) v nižjem znesku v primerjavi z delavcem, ki prejema enako višino bruto plače v Republiki Sloveniji oziroma z napotnim delavcem, ki ga njegov delodajalec napoti na čezmejno izvajanje storitev npr. v okviru dejavnosti transporta in za ta namen pridobi potrdilo A1 na podlagi 13. člena uredbe (ES) 883/04. Različna obravnava, ki zagotavlja socialni minimum le za eno od kategorij napotnih delavcev, ni upravičena, saj obravnava napotene delavce selektivno, deležni so je le delavci, ki so napoteni na delo v tujino v okviru 12. člena Uredbe (ES) 883/04. Edino merilo za razlikovanje med napotnimi in »ne-napotnimi« delavci, ki pa so drugače v popolnoma enakem delovnopravnem položaju, je lokacija dela (v Republiki Sloveniji ali v tujini).

Bo pa imelo sprejetje zakona posledice tudi na skupni obseg čezmejnega izvajanja storitev slovenskih podjetij, saj predlog zakona na novo določa nacionalne pogoje za čezmejno izvajanje storitev za vse poslovne subjekte s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jih nekateri gospodarski subjekti, ki so do zdaj

čezmejno izvajali storitve, ne izpolnjujejo (npr. davčni dolg, prehodno kršenje delovnopravne zakonodaje, nedejavnost poslovanja). Pri tem je treba opozoriti, da predpisani pogoji izhajajo iz Evropskih predpisov in da se s predlogom zakona določajo le merila za ugotavljanje izpolnjevanja teh pogojev.

Poleg pogojev, ki izhajajo iz Evropskih predpisov, predlog zakona predvideva določene nacionalne pogoje, ki izhajajo iz javnega interesa Republike Slovenije. Glede na številne zlorabe v preteklosti, se z namenom zaščite pravic napotnih delavcev, kot posebej ranljive kategorije delavcev, predlagajo pogoji, ki od vseh slovenskih ponudnikov čezmejnih storitev zahtevajo aktivno poslovanje podjetja (preprečevanje delovanja t. i. slamnatih podjetij), spoštovanje delovnopravne zakonodaje, ki se nanaša na plačilo za delo, delovni čas, zaposlovanje na črno ter varnost in zdravja pri delu ter spoštovanje davčnih predpisov. Dodatno predlog zakona določa tudi pogoj brezpogojnega sodelovanja poslovnih subjektov pri izvajanju nadzora s strani Inšpektorata RS za delo. Posledično bo sprejetje zakona pozitivno prispevalo k pravičnejši konkurenci med vsemi slovenskimi ponudniki čezmejnih storitev.

Zakon pri izpolnjevanju pogojev čezmejnega izvajanja storitev upošteva specifičen položaj malih podjetij (podjetja, ki ne zaposlujejo več kot štiri oziroma več kot deset oseb).

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejetje zakona bo zagotovil večjo zaščito in enako obravnavo vseh napotnih delavcev v okviru zagotavljanja socialne varnosti.

V ta kontekst sodi tudi črtanje drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2 oziroma se na podlagi tega zagotavlja, da se osnova za izračun pokojnine za vse delavce, ne glede na to, kje opravljajo delo, določi glede na dejansko (bruto) prejeto plačo.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Nima posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Nima posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Zaradi tehničnih prilagoditev delovanja sistema, se predlaga zamik začetka uporabe dela zakona.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Črtanje drugega odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Sprememba 79b. člena Zakona o zdravstvenem zavarovanju.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Na E-demokraciji je bilo gradivo objavljeno od 15. 11. 2022 do 2. 12. 2022. Na podlagi objave gradiva na E-demokraciji smo prejeli pripombe Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Pripombe smo v celoti upoštevali.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Luka Mesec, minister,

Dan Juvan, državni sekretar,
Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje,
Grega Malec, vodja Sektorja za delovne migracije

II. BESEDILO ČLENOV

1. poglavje

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

- (1) Ta zakon določa pogoje, pod katerimi lahko pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, začasno izvajajo storitve v drugi državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica EU) ter pogoje, pod katerimi lahko pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v državi članici EU, začasno izvajajo storitve v Republiki Sloveniji.
- (2) Ta zakon določa tudi pogoje za čezmejno izvajanje storitev pravnih in fizičnih oseb, registriranih za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, če:
 1. delavec za enega delodajalca običajno opravlja delo v najmanj dveh državah članicah EU ali
 2. oseba običajno opravlja samozaposlitev v najmanj dveh državah članicah EU.
- (3) Ta zakon se ne uporablja za čezmejno izvajanje storitev pomorščakov v podjetjih trgovske mornarice, letalske posadke in kabinskega osebja, javnih uslužbencev in pogodbenih delavcev.
- (4) III. poglavje tega zakona se ne uporablja za tuje samozaposlene osebe oziroma tuje delodajalce, ki na ozemlju Republike Slovenije opravljajo dvostranske in tranzitne prevoze v okviru mednarodnega cestnega prevoza potnikov in blaga (v nadaljnjem besedilu: mednarodni prevoz).
- (5) Ta zakon se uporablja za čezmejno izvajanje storitev pravnih in fizičnih oseb, registriranih za opravljanje dejavnosti v drugi državi članici EU, kot je tista, v kateri imajo sedež, se uporabljajo tudi za čezmejno izvajanje storitev v države članice Evropskega združenja za prosto trgovino oziroma iz njih.
- (6) Ta zakon se uporablja za izvajanje Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske na drugi strani (UL L št. 63 z dne 31. 12. 2020, str. 14).

2. člen

(pravni akti Evropske unije)

- (1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:
 1. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 18 z dne 21. 1. 1997, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo 2018/957/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 16; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 96/71/ES);
 2. Direktiva 2014/67/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o izvrševanju Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev in spremembi

Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 159 z dne 28. 5. 2014, str. 11; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/67/EU);

3. Direktiva 2018/957/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 16; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/957/EU) in
4. Direktiva (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L št. 249 z dne 31. 7. 2020, str. 49; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2020/1057/EU).

(2) S tem zakonom se delno ureja izvajanje naslednjih uredb:

1. Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L št. 166 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL L št. 346 z dne 20. 12. 2013, str. 27; v nadaljnjem besedilu: Uredba 883/2004/ES);
2. Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L št. 284 z dne 30. 10. 2009, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1368/2014 z dne 17. decembra 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe Komisije (EU) št. 1372/2013 z dne 19. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (UL L št. 366 z dne 20. 12. 2014, str. 15; v nadaljnjem besedilu: Uredba 987/2009/ES);
3. Uredbe (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L št. 344 z dne 29. 12. 2010, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1231/2010/EU);
4. Uredbe (ES) št. 1072/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (prenovitev) (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 72; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1072/2009/ES);
5. Uredbe (ES) št. 1073/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do mednarodnega trga avtobusnih prevozov in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 (prenovitev) (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 88; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1073/2009/ES) in
6. Uredbe Komisije (EU) 2016/403 z dne 18. marca 2016 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s klasifikacijo hudih kršitev pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled, in spremembi Priloge III k Direktivi 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 74 z dne 19. 3. 2016, str. 8; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2016/403/EU).

3. člen

(opredelitev pojmov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. čezmejno izvajanje storitve je opravljanje dejavnosti delodajalca ali tujega delodajalca z napotitvijo delavcev na delo oziroma opravljanje dejavnosti samozaposlene ali tuje samozaposlene osebe v drugih državah članicah EU, na podlagi ohranjene vključitve v ustrezna socialna zavarovanja v državi članici EU, kjer ima delodajalec oziroma tuji delodajalec ali samozaposlena oziroma tuja samozaposlena oseba sedež;
2. običajno opravljanje dela oziroma samozaposlitve v najmanj dveh državah članicah EU pomeni opravljanje dela delavca oziroma dejavnosti samozaposlene osebe, v okviru katere se delo opravlja zaporedno ali v istem obdobju v najmanj dveh državah članicah EU;
3. delodajalec ali delodajalka (v nadaljnjem besedilu: delodajalec) je pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki zaposluje delavca ali delavko (v nadaljnjem besedilu: delavec) na podlagi pogodbe o zaposlitvi, pri čemer se za istega delodajalca šteje tudi univerzalni pravni naslednik delodajalca v primeru univerzalnega pravnega nasledstva, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe;
4. država napotitve je država članica EU, v kateri delodajalec oziroma tuji delodajalec ali samozaposlena oziroma tuja samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev;
5. država zaposlitve je država članica EU, v kateri ima delodajalec oziroma tuji delodajalec sedež ter v kateri je napoteni delavec vključen v sistem socialnega zavarovanja;
6. povezani gospodarski družbi sta družbi, ki sta v večinski lasti iste gospodarske družbe oziroma gospodarski družbi, med katerima ima ena glede na drugo neposredno ali posredno večinski delež vpisanega kapitala, večino glasovalnih pravic, ali lahko imenuje več kot polovico članov njenega upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa;
7. napoteni delavec ali napotena delavka (v nadaljnjem besedilu: napoteni delavec) je vsaka fizična oseba, ne glede na njeno državljanstvo, ki v okviru čezmejnega izvajanja storitev delodajalca oziroma tujega delodajalca, pri katerem je zaposlena, začasno ali običajno opravlja delo v drugih državah članicah EU;
8. naročnik storitve ali naročnica storitve (v nadaljnjem besedilu: naročnik storitve) je pravna ali fizična oseba, za katero delodajalec ali tuji delodajalec oziroma samozaposlena ali tuja samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitve;
9. pogodba z naročnikom storitve je pisna pogodba med izvajalcem in naročnikom storitve ali kateri koli drug dogovor oziroma listina, kot to določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja;
10. potrdilo A1 je dokument, ki potrjuje, da se za napotenega delavca oziroma samozaposleno ali tujo samozaposleno osebo v času čezmejnega izvajanja storitve še naprej uporabljajo predpisi o socialni varnosti države članice EU, v kateri ima delodajalec ali tuji delodajalec oziroma samozaposlena ali tuja samozaposlena oseba sedež;
11. samozaposlena oseba je fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji;

12. tuja samozaposlena oseba je fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU, kot je Republika Slovenija;
13. tuji delodajalec ali tuja delodajalka (v nadaljnjem besedilu: tuji delodajalec) je pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti, s sedežem v drugi državi članici EU, kot je Republika Slovenija, ki zaposluje delavca v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež;
14. kabotaža je vsak prevoz potnikov, kot je opredeljena v 7. točki 2. člena Uredbe 1073/2009/ES, ali blaga, kot je opredeljena v 6. točki 2. člena Uredbe 1072/2009/ES;
15. tranzitni prevoz je prevoz potnikov ali blaga prek ozemlja države članice EU, ki ne vključuje pobiranja ali odlaganja potnikov ter natovarjanja ali raztovarjanja blaga;
16. dvostranski prevoz je vsak prevoz potnikov ali blaga na podlagi prevozne pogodbe iz države članice EU, kjer ima prevoznik sedež v drugo državo članico EU ali iz druge države članice EU v državo članico EU, kjer ima prevoznik sedež;
17. kombiniran prevoz je prevoz, kot je opredeljen v 1. točki prvega odstavka 2. člena Uredbe o kombiniranem prevozu (Uradni list RS, št. 4/01 in 49/13);
18. mednarodni prevoz je prevoz, kot je opredeljen v 2. točki 2. člena Uredbe 1072/2009/ES in v 1. točki 2. člena Uredbe 1073/2009/ES;
19. uporabnik ali uporabnica (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) je vsaka pravna ali fizična oseba, za katero začasno dela delavec, napoten s strani podjetja, registriranega za opravljanje dejavnosti zagotavljanja dela delavca drugemu uporabniku.

2. poglavje

ČEZMEJNO IZVAJANJE STORITEV DELODAJALCEV IN SAMOZAPOSLENIH OSEB

4. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev delodajalcev)

- (1) Delodajalec čezmejno izvaja storitev pod pogojem, da:
 1. opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji,
 2. ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje, ki se nanašajo na pravice delavca,
 3. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katero je delodajalec registriran v Republiki Sloveniji, razen v primeru napotitve delavca v povezano gospodarsko družbo in
 4. se storitev izvaja za lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve, na podlagi akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku.
- (2) Pogoj iz 1. točke prejšnjega odstavka je izpolnjen, če:
 1. je delodajalec najmanj dva meseca vpisan v Poslovni register Slovenije,
 2. ima delodajalec odprt transakcijski račun, ki je prijavljen v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, in ni blokiran,

3. ima delodajalec, ki zaposluje od pet do deset delavcev, zaposlenega najmanj enega delavca, ki je na tej podlagi neprekinjeno vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti (v nadaljnjem besedilu: obvezna socialna zavarovanja) v Republiki Sloveniji že najmanj šest mesecev oziroma, če je obdobje od ustanovitve krajše, od ustanovitve dalje ali da ima delodajalec, ki zaposluje več kot deset delavcev, zaposlene najmanj tri delavce, ki so na tej podlagi neprekinjeno vključeni v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji že najmanj šest mesecev, oziroma, če je obdobje od ustanovitve krajše, od ustanovitve dalje.
- (3) Pogoj iz 2. točke prvega odstavka tega člena je izpolnjen, če:
1. delodajalcu v zadnjih treh letih pristojni organ Republike Slovenije ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, zaposlovanjem na črno, ocenjevanjem tveganj, usposabljanjem delavcev za varno delo ali zagotavljanjem varnega delovnega okolja in uporabo varne delovne opreme, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek,
 2. delodajalcu v zadnjih treh letih pristojni organ Republike Slovenije ni ugotovil več kot eno kršitev v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora, skladno z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, za katero mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek,
 3. je za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve vloge za izdajo potrdila A1 oziroma za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja in nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS), višjih od 50 eurov. Če delodajalčeva obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za zadnji mesec pred vložitvijo vloge še ni nastala, se izpolnjevanje tega pogoja ugotavlja na podlagi podatkov za zadnjih šest mesecev pred vložitvijo vloge ali za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, za katero je obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja že nastala.
- (4) Za delodajalca s področja mednarodnega prevoza iz 1. točke prejšnjega odstavka se, v zvezi z ugotavljanjem kršitev glede delovnega časa, uporablja opredelitev hudih kršitev, kot so določene s Prilogo II Uredbe 2016/403/EU v povezavi s 3. točko Priloge I Uredbe 2016/403/EU.
- (5) Uporabnik čezmejno izvaja storitve tudi z delavci, ki so bili k njemu napoteni na podlagi dogovora z delodajalcem za zagotavljanje dela, pod pogojem, da je med delodajalcem za zagotavljanje dela in delavcem ves čas trajanja napotitve ohranjeno delovno razmerje. Pri tem se šteje, da je delavca na kraj opravljanja dela, kjer storitev izvaja uporabnik, napotil delodajalec za zagotavljanje dela.

5. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev samozaposlenih oseb)

- (1) Samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev pod pogoji, da:
1. opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji,
 2. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katero je samozaposlena oseba registrirana v Republiki Sloveniji in

3. se storitev izvaja na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve.
- (2) Pogoj iz 1. točke prejšnjega odstavka je izpolnjen, če:
1. je samozaposlena oseba že najmanj dva meseca vpisana v Poslovni register Slovenije,
 2. ima samozaposlena oseba odprt transakcijski račun, ki je prijavljen v davčni register v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, in ni blokiran,
 3. je samozaposlena oseba že najmanj 60 dni vključena v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi samozaposlitve,
 4. je za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve vloge za izdajo potrdila A1 oziroma za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja in nima neporavnanih zapadlih obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih izterjuje FURS, višjih od 50 eurov. Če obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja za zadnji mesec pred vložitvijo vloge še ni nastala, se izpolnjevanje tega pogoja ugotavlja na podlagi podatkov za zadnjih šest mesecev pred vložitvijo vloge ali za obdobje od ustanovitve, če je to krajše od šestih mesecev, za katero je obveznost predložitve obračuna davčnega odtegljaja že nastala.

6. člen

(obveznosti)

- (1) Pred začetkom izvajanja, vendar najpozneje na dan začetka izvajanja storitve, delodajalec oziroma samozaposlena oseba vloži vlogo za pridobitev potrdila A1.
- (2) Delodajalec čezmejne storitve izvaja ob upoštevanju določb zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini.
- (3) Delodajalec delavcu v času napotitve zagotavlja pravice v skladu s predpisi, kolektivnimi pogodbami in drugimi akti s splošno veljavnostjo ali veljavnostjo na ravni dejavnosti, ki v državi napotitve urejajo delovni čas, odmore in počitke, nočno delo, minimalni letni dopust, plačilo za delo, varnost in zdravje pri delu, posebno varstvo delavcev, zagotavljanje enakopravnosti, pogoje nastanitve, če je zagotovljena s strani delodajalca, in povračilo stroškov v zvezi z delom in nastanitvijo, če je to za delavca ugodneje.
- (4) Po pridobitvi potrdila A1 vlagatelj obvesti Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) o vseh spremembah, ki se pojavijo med obdobjem napotitve, navedenih na izdanem potrdilu A1, zlasti, če napotitev ni bila izvedena ali je bila zaključena pred načrtovanim datumom, in sicer v petih dneh od nastopa spremembe. Na podlagi obvestila vlagatelja ZZZS ustrezno spremeni obdobja veljavnosti potrdila A1.
- (5) Vlagatelj lahko v obdobju šestih mesecev po poteku veljavnosti potrdila A1 ZZZS obvesti, da je bil začetek napotitve poznejši od datuma začetka veljavnosti izdanega potrdila A1, da je napotitev predčasno prenehala ali da do napotitve sploh ni prišlo. Na podlagi obvestila vlagatelja ZZZS spremeni obdobja veljavnosti potrdila A1.
- (6) Ne glede na četrto ali peto odstavko tega člena ZZZS spremeni obdobje veljavnosti potrdila A1 na podlagi obvestila vlagatelja, da so bila obdobja napotitve pozneje začeta, da so predčasno prenehala ali da do napotitve sploh ni prišlo, če se dejansko stanje napotitev izkaže v postopku ugotavljanja lastnosti zavarovanca v skladu z zakonom, ki ureja matično evidenco zavarovancev

in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vlagatelj obvestilo poda v dveh letih od datuma poteka veljavnosti potrdila A1.

- (7) Pravice delavca iz tretjega odstavka tega člena, med njimi pravice do dela prostih dni, praznikov, krajšega dopusta ali krajše odsotnosti z dela zaradičasne nezmožnosti za delo se ne štejejo za prekinitve čezmejnegaz izvajanja storitve oziroma za prekinitve napotitve delavca.
- (8) Napoteni delavci ali samozaposlene osebe, ki so državljani tretjih držav, lahko čezmejno izvajajo storitve v državah članicah EU le na podlagi veljavnega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo ali dovoljenja začasno prebivanje, ki ni izdano zaradi zaposlitve, samozaposlitve ali dela, izdanega skladno z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji oziroma imajo v Republiki Sloveniji pravico do prostega dostopa na trg dela skladno z zakonom, ki ureja zaposlovanje, samozaposlovanje in delo tujcev.

7. člen

(pristojni organ za izdajo, razveljavitev ali odpravo potrdila A1)

ZZZS kot pristojni nosilec za izdajo, razveljavitev in odpravo potrdila A1 v Republiki Sloveniji, opravlja naslednje naloge:

1. izdaja, razveljavlja in odpravlja potrdila A1,
2. nudi administrativno pomoč pristojnim nosilcem v državah članicah EU ter z njimi sodeluje s ciljem izvajanja 12. člena, točke (a) in prve alineje točke (b) prvega ter drugega odstavka 13. člena Uredbe 883/2004/ES,
3. izvaja dogovore, ki jih je sklenilo ministrstvo, pristojno za delo, s pristojnim organom v državi članici EU na podlagi 16. člena Uredbe 883/2004/ES.

8. člen

(pogoji za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnegaz izvajanja storitve v državi članici EU)

- (1) ZZZS vlagatelju iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, s sedežem v Republiki Sloveniji, izda potrdilo A1 za namen čezmejnegaz izvajanja storitve v državi članici EU, če:
 1. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, še nima veljavnega potrdila A1, ki se delno ali v celoti prekriva z obdobjem na vlogi za potrdilo A1;
 2. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, običajno ne opravlja dela v državi napotitve,
 3. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da v primeru, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, ne gre za okoliščine, v katerih je izključena možnost napotitve na podlagi 12. člena Uredbe 883/2004/ES, prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena Uredbe 987/2009/ES ali 4. točke Sklepa A2 Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti o razlagi 12. člena Uredbe 883/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene osebe, ki začasno opravljajo delo zunaj pristojne države;
 4. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da običajno opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji;

5. v času odločanja o vlogi izpolnjuje pogoje za čezmejno izvajanje storitev, določene v 1. in 2. točki prvega odstavka 4. člena oziroma v 1. točki prvega odstavka 5. člena tega zakona in
 6. mu v zadnjih 12 mesecih potrdilo A1 ni bilo odpravljen na podlagi 1., 2., 3. in 4. točke drugega odstavka 12. člena oziroma razveljavljeno na podlagi 3. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona.
- (2) Pogoj iz 2. točke prejšnjega odstavka je v primeru čezmejnega izvajanja storitev delodajalca izpolnjen, če je bil delavec, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, v Republiki Sloveniji najmanj 30 dni pred napotitvijo neprekinjeno vključen v obvezna socialna zavarovanja na podlagi zaposlitve za polni delovni čas ali v ustrezna socialna zavarovanja na drugi zakonski podlagi.
 - (3) Pogoj zaposlitve za polni delovni čas iz prejšnjega odstavka se ne uporablja za delavca, vključenega v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji na podlagi zaposlitve za krajši delovni čas od polnega, če ima pravico do dela s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali starševskem varstvu oziroma če je pri delodajalcu, ki ga namerava napotiti, zaposlen za krajši delovni čas od polnega že najmanj šest mesecev.
 - (4) Pogoj iz 2. točke prvega odstavka tega člena je v primeru čezmejnega izvajanja storitev samozaposlene osebe izpolnjen, če je samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji najmanj 60 dni pred napotitvijo neprekinjeno vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi samozaposlitve.

9. člen

(pogoji za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU)

- (1) ZZSZ vlagatelju iz drugega odstavka 1. člena tega zakona, ki običajno opravlja dejavnost v najmanj dveh državah članicah EU, izda potrdilo A1, če:
 1. ima oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji, če ga je napoteni delavec prijavil skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča ali če velja obveznost prijave skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča ali ima urejeno zakonito prebivanje v Republiki Sloveniji v skladu z osmim odstavkom 6. člena tega zakona, če gre za državljana tretje države;
 2. oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, nima že veljavnega potrdila A1, ki se delno ali v celoti prekriva z obdobjem na vlogi za potrdilo A1;
 3. pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavi, da bo oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, v obdobju, za katerega se potrdilo A1 izdaja, delo oziroma samozaposlitev predvidoma običajno opravljala v najmanj dveh državah članicah EU,
 4. v času odločanja o vlogi izpolnjuje pogoje za čezmejno izvajanje storitev, določene v 1. in 2. točki prvega odstavka 4. člena ali 1. točki prvega odstavka 5. člena tega zakona in
 5. mu v zadnjih 12 mesecih potrdilo A1 ni bilo odpravljen na podlagi 1., 2., 3. in 4. točke drugega odstavka 12. člena oziroma razveljavljeno na podlagi 3. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona.

- (2) Običajno opravljanje dela ali samozaposlitve v najmanj dveh državah članicah EU pomeni, da bo oseba, za katero je bilo izdano potrdilo A1, svoje delo ali samozaposlitev v naslednjih 12 koledarskih mesecih opravljala v najmanj dveh državah članicah EU.

10. člen

(postopek izdaje potrdila A1)

- (1) Vlagatelj prek državnega portala za podporo poslovnim subjektom (v nadaljnjem besedilu: SPOT) vloži vlogo za izdajo potrdila A1, največ 30 dni pred predvidenim začetkom čezmejnega izvajanja storitve. Vlagatelj preko SPOT vlaga tudi druga obvestila, v skladu s tem zakonom, razen obvestila na podlagi šestega odstavka 6. člena tega zakona.
- (2) Vloga za izdajo potrdila A1 vsebuje obvezne podatke o:
1. osebnemu imenu, priimku ob rojstvu, spolu, datumu in kraju rojstva, enotni matični številki, državljanstvu delavca oziroma samozaposlene osebe,
 2. naslovu stalnega ali začasnega prebivališča osebe, če ga je napoteni delavec prijavil skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča ali če velja obveznost prijave skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča,
 3. datumu začetka in datumu konca obdobja napotitve delavca ali čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe,
 4. delih in nalogah, ki jih bo napoteni delavec ali samozaposlena oseba opravljala v okviru čezmejnega izvajanja storitev,
 5. vrsti storitve in dejavnosti,
 6. naslovu ali če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova, kraju izvajanja storitve,
 7. vlagatelju, njegovemu sedežu oziroma naslovu, matični številki, ter njegove kontaktne podatke,
 8. naročniku storitve in njegovemu naslovu,
 9. državi ali državah članicah, kjer se bo čezmejno izvajala storitev,
 10. državi zaposlitve,
 11. nazivu delovnega mesta in poklicu,
 12. univerzalnem pravnem nasledstvu vlagatelja,
 13. in druge podatke, določene s podzakonskim aktom iz sedmega odstavka tega člena.
- (3) Vlogi za izdajo potrdila A1 iz prejšnjega odstavka delodajalec priloži kopijo pogodbe o zaposlitvi, z morebitnimi aneksi, sklenjeno z delavcem, ki ga namerava napotiti, v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini.
- (4) Vloga za izdajo potrdila A1 za čezmejno izvajanje storitve v državi članici EU poleg podatkov iz drugega odstavka tega člena vsebuje izjavo vlagatelja iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, izjavo vlagatelja o tem, da je seznanjen, da v primerih iz sedmega odstavka 6. člena tega zakona, ne gre za prekinitve čezmejnega izvajanja storitve oziroma prekinitve napotitve

delavca in izjavo vlagatelja, da bo čezmejne storitve izvajal na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom ali akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.

- (5) Vloga za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU, ob podatkih iz 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8. in 9. točke drugega odstavka tega člena, vsebuje izjavo iz 3. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona in izjavo vlagatelja, da bo čezmejne storitve izvajal na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom ali akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.
- (6) Če so pogoji za izdajo potrdila A1 izpolnjeni, ga ZZS izda v obliki potrdila v petih delovnih dneh od prejema popolne vloge, in sicer za obdobje, kot izhaja iz vloge za izdajo potrdila A1. V primeru iz prejšnjega člena tega zakona se potrdilo A1 izda največ za eno leto.
- (7) Minister, pristojen za delo, predpiše obrazec vloge za izdajo potrdila A1 v katerem določi tudi morebitne druge podatke poleg podatkov navedenih v drugem odstavku tega člena.

11. člen

(dvom o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1)

- (1) Če po izdaji potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v državi članici EU ZZS prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma ali Inšpektorat Republike Slovenije za delo (v nadaljnjem besedilu: IRSD) podvomi, da delodajalec čezmejno storitev izvaja v skladu z izjavo iz 3. ali 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav, pri čemer upošteva zlasti, če:
 1. ima delodajalec v Republiki Sloveniji primerne poslovne prostore za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se storitev izvaja,
 2. ima delodajalec zaposleno administrativno osebje, ki opravlja delo na sedežu ali poslovnih prostorih delodajalca ali samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji,
 3. delodajalec oglašuje predmetno dejavnost v Republiki Sloveniji,
 4. v zadnjih šestih mesecih ni prišlo do spremembe dejavnosti delodajalca ali do spremembe v ustrezen register vpisanih ustanoviteljev oziroma zastopnikov,
 5. ima delodajalec z naročnikom sklenjeno pogodbo o izvajanju storitev in
 6. ima delodajalec ustrezen akt o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.
- (2) Če po izdaji potrdila A1 za čezmejno izvajanje storitve v državi članici EU ZZS prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma ali FURS podvomi, da samozaposlena oseba čezmejno storitev izvaja v skladu z izjavo iz 3. ali 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona, FURS izvede postopek ugotavljanja resničnosti podanih izjav, pri čemer upošteva zlasti kriterije iz prejšnjega odstavka .
- (3) Če po izdaji potrdila A1 za čezmejno izvajanje storitve v najmanj dveh državah članicah EU ZZS prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma oziroma IRSD podvomi, da zaposlena oseba, v obdobju veljavnosti potrdila A1, dejansko običajno opravljala delo v skladu z izjavo iz 3. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, IRSD izvede postopek ugotavljanja resničnosti podane izjave, pri čemer upošteva zlasti:

1. ali ima delodajalec z naročnikom sklenjeno pogodbo o izvajanju storitev,
 2. ali ima delodajalec ustrezen akt o napotitvi v povezano gospodarsko družbo in
 3. delovnopravno dokumentacijo v povezavi z izpolnjevanjem delovnih obveznosti delavca, delovnim časom, plačilom za delo ter povračili stroškov v zvezi z delom.
- (4) Če po izdaji potrdila A1 za čezmejno izvajanje storitve v najmanj dveh državah članicah EU ZZS prejme obvestilo tujega pristojnega organa o obstoju dvoma ali FURS podvomi, da je samozaposlena oseba, v obdobju veljavnosti potrdila A1, dejansko običajno opravljala dejavnost v skladu z izjavo iz 3. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona, FURS izvede postopek ugotavljanja resničnosti podane izjave, pri čemer upošteva zlasti:
1. obseg poslovanja v državah članicah EU;
 2. število opravljenih storitev v državah članicah EU;
 3. prihodke od opravljanja dejavnosti v državah članicah EU;
 4. ali ima samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji primerne poslovne prostore za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se storitev izvaja, oziroma svojo dejavnost oglašuje v Republiki Sloveniji,
 5. število opravljenih delovnih ur v državah članicah EU in
 6. ali ima samozaposlena oseba z naročnikom sklenjeno pogodbo o izvajanju storitev.
- (5) Napoteni delavec sporoči na IRSD prijavo o neustreznosti čezmejnega poslovanja delodajalca.
- (6) Za namen izvajanja tretjega in četrtega odstavka tega člena običajno opravljanje dejavnosti v najmanj dveh državah članicah EU pomeni, da je oseba, za katero je bila izdano potrdilo A1, najmanj trikrat v zadnjih 12 mesecih opravljala delo oziroma samozaposlitev v drugih državah članicah EU, kot je to država zaposlitve, pri čemer nobena od držav članic EU ne sme biti država stalnega prebivališča te osebe oziroma da vlagatelj na podlagi poslovne in delovnopravne dokumentacije dokaže obstoj tega vzorca v prihodnje.
- (7) O ugotovitvah v postopku iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena IRSD oziroma FURS obvesti ZZS.

12. člen

(prenehanje veljavnosti, odprava in razveljavitev potrdila A1)

- (1) Potrdilo A1 preneha veljati:
 1. s potekom obdobja napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve, za katerega je bil izdan ali
 2. z razveljavitvijo.
- (2) ZZS potrdilo A1 odpravi na podlagi:
 1. pravnomočne ugotovitve tujega pristojnega organa, da se storitev ne izvaja v skladu s podatki na potrdilu A1;

2. obvestila IRSD ali FURS iz šestega odstavka prejšnjega člena, da se storitev izvaja ali se je izvajala v nasprotju s podanimi izjavami iz prvega odstavka 8. člena ali prvega odstavka 9. člena tega zakona;
 3. pravnomočne ugotovitve tujega pristojnega organa, da delodajalec izvaja storitev kljub neizpolnjenemu pogoju iz 4. točke prvega odstavka 4. člena tega zakona;
 4. pravnomočne ugotovitve tujega pristojnega organa, da samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev brez sklenjene pogodbe z naročnikom storitve;
 5. obvestila vlagatelja oziroma ugotovitve pristojnega nadzornega organa, da napotitev sploh ni bila izvedena.
- (3) ZZZS potrdilo A1 razveljavi na podlagi:
1. ugotovitve, da delodajalec ni predložil obračuna davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za svoje delavce oziroma ima neporavnane zapadle obveznosti iz naslova izplačanih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer z dnem ugotovitve te nepravilnosti ali ugotovitve, da samozaposlena oseba ni predložila obračuna davčnega odtegljaja;
 2. obvestila IRSD, da je bila v postopku iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena oziroma iz četrtega odstavka 21. člena tega zakona delodajalcu v zadnjih treh letih pravnomočno izrečena globa zaradi prekrška na podlagi zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, in sicer z dnem izdaje odločbe IRSD;
 3. ugotovitve, da je bil napoteni delavec oziroma samozaposlena oseba objavljena iz obveznega socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji, in sicer z dnem objave;
 4. obvestila vlagatelja, da je napotitev oziroma čezmejno izvajanje storitve predčasno prenehalo, in sicer z dnem prenehanja napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve;
 5. ugotovitve ZZZS oziroma obvestila vlagatelja, da je delovno razmerje oziroma samozaposlitev prenehala, in sicer z dnem prenehanja delovnega razmerja oziroma samozaposlitve.
- (4) Za namen iz 1. točke prejšnjega odstavka ZZZS mesečno preverja, ali je delodajalec, ki razpolaga z veljavnim potrdilom A1 za napotnega delavca, predložil obračun davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja za svoje delavce oziroma ali ima neporavnane zapadle obveznosti iz naslova izplačanih dohodkov iz delovnega razmerja, na 25. dan v preteklem mesecu, višje od deset eurov.
- (5) O primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena, ZZZS obvesti pristojni organ države članice EU, v kateri se storitev izvaja oziroma se je izvajala.

13. člen

(Komisija za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitev potrdil A1)

- (1) V postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 lahko ZZZS v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS iz šestega odstavka 11. člena tega zakona, potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti oziroma skladnosti čezmejnega izvajanja storitev v skladu 4. točko prvega odstavka 4. člena tega zakona ali 3. točko prvega odstavka 5. člena tega zakona, prične postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitev ali odpravo potrdil A1 pred Komisijo za ugotavljanje

utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitve potrdil A1 (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki jo ustanovi ministrstvo, pristojno za delo.

- (2) Postopek iz prejšnjega odstavka lahko v primerih, kjer je zadeva na podlagi Sklepa št. A1 z dne 12. junija 2009 o vzpostavitvi dialoga in spravnega postopka v zvezi z veljavnostjo dokumentov, določitvi zakonodaje, ki se uporablja, ter dodeljevanju dajatev v skladu z Uredbo 883/2004/ES, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.
- (3) Komisija o ugotovitvah izda mnenje.
- (4) Komisija iz prvega in drugega odstavka tega člena je sestavljena iz sedmih članov:
 1. dva člana, predstavnika ministrstva, pristojnega za delo,
 2. enega člana, predstavnika ZZZS,
 3. enega člana, predstavnika Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ),
 4. enega člana, predstavnika FURS,
 5. enega člana, predstavnika Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: IRSI),
 6. enega člana, predstavnika IRSD,
- (5) Sestavo, pristojnosti in način dela komisije iz prvega odstavka tega člena določi minister, pristojen za delo.

14. člen

(uporaba Zakona o splošnem upravnem postopku ter pravno varstvo)

- (1) Potrdilo A1 se zavrne, odpravi ali razveljavi skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek, razen v primerih iz četrtega, petega in šestega odstavka 6. člena tega zakona in 1., 3., 4. in 5. točke drugega odstavka tega zakona in tretjega odstavka 12. člena tega zakona.
- (2) V primerih iz 1., 3. in 4. točke drugega odstavka tega zakona in tretjega odstavka 12. člena tega zakona ZZZS vlagatelju pošlje pisno obvestilo o nameri odprave ali razveljavitve potrdila A1, ki se mu osebno vroči. Če vlagatelj obvestila ne prevzame v 15 dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka, ko se obvestilo pusti v hišnem predalčniku oziroma drugem primernem mestu. Če to ni mogoče, se pošiljka vrne ZZZS, ki obvestilo objavi na oglasni deski, vročitev pa velja za opravljeno po poteku osmih dni od dneva objave na oglasni deski. Po tem roku ZZZS potrdilo A1 odpravi ali razveljavi in o odločitvi vlagatelju izda obvestilo.
- (3) V primerih iz četrtega, petega in šestega odstavka 6. člena tega zakona ter 5. točke drugega odstavka tega zakona in tretjega odstavka 12. člena tega zakona, ZZZS o odločitvi vlagatelju izda obvestilo.
- (4) Če pogoji za izdajo potrdila A1 niso izpolnjeni, ZZZS vlogo za izdajo potrdila A1 z odločbo zavrne.
- (5) Zoper izdane odločbe in sklepe ZZZS na podlagi tega zakona ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.

- (6) Za povračilo stroškov uveljavljenih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter postopek čezmejnega povračila prispevkov v primeru odprave ali razveljavitve potrdila A1, minister, pristojen za delo, sprejme podzakonska akta.

3. poglavje

ČEZMEJNO IZVAJANJE STORITEV TUJIH DELODAJALCEV IN TUJIH SAMOZAPOSLENIH OSEB V REPUBLIKI SLOVENIJI

15. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev)

- (1) Tuji delodajalec čezmejno izvaja storitev v Republiki Sloveniji pod pogojem, da:
1. razpolaga z veljavnim potrdilom A1 za napotnega delavca, ki ustreza opredelitvi čezmejnega izvajanja storitve,
 2. ne krši določb delovnopravne zakonodaje, ki se nanašajo na pravice napotnih delavcev ali IRSD v zadnjih treh letih ni ugotovil več kot ene kršitve v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore ali onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora, na podlagi zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, za katero mu je bila s pravnomočno odločbo ali več pravnomočnimi odločbami izrečena globa za prekršek;
 3. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katere je tuji delodajalec registriran v državi zaposlitve, razen v primeru napotitve delavca v povezano gospodarsko družbo in
 4. se storitev izvaja za lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve oziroma v primeru mednarodnega transporta na podlagi dokumentacije iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona, na podlagi akta o napotitvi oziroma primerljivega akta v povezano gospodarsko družbo ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku.
- (2) Pogoj iz 2. točke prejšnjega odstavka je izpolnjen, če tujemu delodajalcu v zadnjih treh letih IRSD ni ugotovil več kot ene kršitve v zvezi z zagotavljanjem pravic napotnim delavcem, ki začasno opravljajo delo v Republiki Sloveniji, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja, za katero mu je bila s pravnomočno odločbo ali več pravnomočnimi odločbami izrečena globa za prekršek.
- (3) Uporabnik lahko čezmejno izvaja storitve tudi z delavci, ki so bili k njemu napoteni na podlagi dogovora z delodajalcem za zagotavljanje dela, pod pogojem, da je med delodajalcem za zagotavljanje dela in delavcem ves čas trajanja napotitve ohranjeno delovno razmerje. Pri tem se šteje, da je delavca na kraj opravljanja dela, kjer storitev izvaja uporabnik, napotil delodajalec za zagotavljanje dela.
- (4) Naročnik storitve na področju mednarodnega transporta mora pred začetkom izvajanja čezmejne storitve pri tujem ponudniku storitve oziroma tujem prevozniku preveriti oziroma pridobiti dokumentacijo iz 1. in 2. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona.

16. člen

(pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih samozaposlenih oseb)

Tuja samozaposlena oseba čezmejno izvaja storitev v Republiki Sloveniji pod pogoji, da:

1. razpolaga z veljavnim potrdilom A1, ki ustreza opredelitvi čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe,
2. se storitev izvaja v okviru dejavnosti, za katere je samozaposlena oseba registrirana v državi, v kateri ima sedež in
3. se storitev izvaja na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve oziroma v primeru mednarodnega transporta na podlagi dokumentacije iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona.

17. člen

(obveznosti tujega delodajalca in napotnega delavca oziroma voznika)

- (1) Tuji delodajalec, razen tistega, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve opravi prijavo pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: ZRSZ), ki vključuje podatke o:
 1. nazivu in sedežu tujega delodajalca,
 2. osebnemu imenu, datumu rojstva in državljanstvu napotnega delavca ter naslovu začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, če ga je napoteni delavec prijavil ali če velja obveznost prijave na podlagi zakona, ki ureja prijavo prebivališča,
 3. osebnemu imenu in datumu rojstva osebe, ki je s strani tujega delodajalca pooblaščen za stike z nadzornimi organi, vključno s pošiljanjem in prejemanjem dokumentov in obvestil ter vročanjem, v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek,
 4. vrsti storitve,
 5. nazivu delovnega mesta napotnega delavca,
 6. predvidenemu datumu začetka in konca izvajanja storitve – obdobje napotitve,
 7. naslovu oziroma, če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova, o GPS koordinatah lokacije.
- (2) O opravljeni prijavi iz prejšnjega odstavka ZRSZ tujemu delodajalcu izda potrdilo.
- (3) Tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnih prevozov, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitev poda, ali ustrezno posodobi izjavo o napotitvi (v nadaljnjem besedilu: izjava), ki poleg podatkov iz 1., 3., 4. in 6. točke prvega odstavka tega člena vključuje tudi podatke o:
 1. številki licence Skupnosti za opravljanje prevozov;
 2. osebnemu imenu, datumu rojstva, državljanstvu, naslovu stalnega prebivališča ter številki vozniškega dovoljenja napotnega voznika;
 3. datumu sklenitve pogodbe o zaposlitvi z napotenim voznikom;
 4. registrski oznaki motornega vozila.

- (4) Tuji delodajalec iz prejšnjega odstavka izjavo poda z uporabo večjezičnega standardnega obrazca na javnem vmesniku, povezanem z informacijskim sistemom za notranji trg, ter jo zagotovi napotenemu vozniku.
- (5) Če v obdobju napotitve iz prvega odstavka tega člena nastopijo okoliščine, zaradi katerih čezmejne storitve ni bilo mogoče izvesti v 12 mesecih, tuji delodajalec izvajanje storitev podaljša na 18 mesecev, in sicer pod pogojem, da opravi prijavo z obrazloženim obvestilom pri ZRSZ.
- (6) Če je bil v obdobju napotitve iz prvega odstavka tega člena, napoteni delavec nadomeščen z drugim napotenim delavcem, se v obdobje napotitve iz prejšnjega odstavka všteva čas dela obeh napotenih delavcev, ob upoštevanju vrste storitve, ki se zagotavlja, narave dela, ki ga opravljata napotena delavca in naziva delovnega mesta.
- (7) Obdobje napotitve v okviru mednarodnega prevoza se konča, ko napoteni voznik zapusti državo napotitve. To obdobje napotitve se ne seštevata s prejšnjimi obdobji napotitve v okviru istovrstnih storitev mednarodnega prevoza, ki jih opravi isti ali drugi napoteni voznik, ki ga je nadomestil.
- (8) Tuji delodajalec zagotovi, da se v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji na kraju opravljanja storitve hranijo in na zahtevo nadzornega organa dajo na razpolago kopijo pogodbe med naročnikom storitve in tujim delodajalcem oziroma primerljivi akt v primeru napotitve v povezano gospodarsko družbo, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitev, ter delovnopravno dokumentacijo, katere prevode v slovenski jezik mora na zahtevo nadzornega organa zagotoviti tuj delodajalec, in sicer:
1. izvodi pogodb o zaposlitvi,
 2. izvodi plačilnih list,
 3. evidenca o izrabi delovnega časa,
 4. dokazila o izplačanih plačah ali izvodi enakovrednih dokumentov za vse napotene delavce in
 5. veljavno potrdilo A1.
- (9) V okviru čezmejnega izvajanja storitev na področju mednarodnega prevoza tuji delodajalec zagotovi, da v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji napoteni voznik hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago:
1. izvod izjave iz četrtega odstavka tega člena,
 2. elektronski tovorni list (e-CMR), ali tovorni list (CMR oziroma druga ustrezna dokazila o prevozih, ki vsebujejo podatke iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 1072/2009/ES,
 3. tahografske zapise ter oznake držav članic EU, v katerih je napoteni voznik opravljal storitev mednarodnega prevoza ali kabotaže.
- (10) Nadzorni organ lahko od tujega delodajalca zahteva dokumentacijo iz osmega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve.
- (11) IRSD, FURS in IRSI lahko od tujega delodajalca na področju mednarodnega prevoza zahtevajo delovnopravno dokumentacijo iz osmega odstavka tega člena ter dokumentacijo iz 2. in 3. točke devetega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve. Če tuj delodajalec zahtevane dokumentacije ne predloži v osmih tednih od datuma zahtevka, nadzorni organ v skladu

s petim odstavkom 21. člena tega zakona za dokumentacijo zaprosi pristojne organe države zaposlitve.

- (12) Tuji delodajalec, v času veljavnosti prijave izvajanja storitve iz tega člena, napotenemu delavcu, ki v Republiki Sloveniji opravlja delo v okviru čezmejnega izvajanja storitev, zagotovi pravice v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na položaj delavcev, napotenih na delo v Republiko Slovenijo. Po preteku tega obdobja je tuji delodajalec delavcu dolžan zagotoviti vse pravice po predpisih Republike Slovenije, ki urejajo delovna razmerja, in po določbah kolektivne pogodbe na ravni dejavnosti, če je to za delavca ugodneje.
- (13) Napoten delavec oziroma voznik v okviru čezmejnega izvajanja storitve tujega delodajalca v Republiki Sloveniji opravlja delo na podlagi urejenega prebivanja v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

18. člen

(obveznosti tuje samozaposlene osebe)

- (1) Tuja samozaposlena oseba, razen tiste, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji opravi prijavo pri ZRSZ, ki vključuje podatke o:
 - 1. nazivu in sedežu tuje samozaposlene osebe,
 - 2. naslovu začasnega prebivališča tuje samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji, če ga je prijavila ali če velja obveznost prijave na podlagi zakona, ki ureja prijavo prebivališča,
 - 3. vrsti storitve,
 - 4. predvidenem datumu začetka in konca izvajanja storitve,
 - 5. naslovu oziroma, če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova, GPS koordinatah lokacije.
- (2) O opravljeni prijavi iz prejšnjega odstavka ZRSZ tuji samozaposleni osebi izda potrdilo.
- (3) Tuja samozaposlena oseba, ki storitve opravlja na področju mednarodnega prevoza, pred začetkom čezmejnega izvajanja storitev poda, ali ustrezno posodobi izjavo, ki poleg podatkov iz 1., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena vključuje tudi podatke o:
 - 1. številki licence Skupnost za opravljanje prevozov,
 - 2. registrski oznaki motornega vozila.
- (4) Tuja samozaposlena oseba iz prejšnjega odstavka izjavo poda pri ZRSZ. O opravljeni prijavi ZRSZ tuji samozaposleni osebi izda potrdilo.
- (5) Tuja samozaposlena oseba zagotovi, da se v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji na kraju opravljanja storitve hranijo in na zahtevo nadzornega organa dajo na razpolago kopijo pogodbe med naročnikom storitve in samozaposleno osebo, potrdilo o opravljeni prijavi začetka izvajanja storitve ter veljavno potrdilo A1. Tuja samozaposlena oseba na zahtevo nadzornega organa zagotovi prevode opredeljenih dokumentov v slovenski jezik.
- (6) Tuja samozaposlena oseba, ki izvaja čezmejne storitve na področju mednarodnega prevoza, zagotovi, da v času izvajanja storitve v Republiki Sloveniji hrani in na zahtevo nadzornega organa

da na razpolago veljavno potrdilo A1, dokumentacijo iz 2. in 3. točke devetega odstavka prejšnjega člena ter kopijo prijave začetka izvajanja storitev iz tretjega odstavka tega člena.

- (7) Nadzorni organ lahko od tuje samozaposlene osebe zahteva dokumentacijo iz petega oziroma šestega odstavka tega člena še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve. Če tuja samozaposlena oseba zahtevane dokumentacije ne predloži v osmih tednih od datuma zahtevka, nadzorni organ v skladu s šestim odstavkom 21. člena tega zakona, za dokumentacijo zaprosi pristojne organe države zaposlitve.
- (8) Tuja samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji opravlja delo v okviru čezmejnega izvajanja storitve na podlagi urejenega prebivanja v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji.

19. člen

(subsidiarna odgovornost)

- (1) Če tuji delodajalec, ki je podizvajalec in v Republiki Sloveniji, čezmejno izvaja storitev v okviru gradbene dejavnosti, napotenemu delavcu za delo, opravljeno v okviru čezmejnega izvajanja storitve, ne zagotovi plače v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, je za izpolnitev te obveznosti subsidiarno odgovoren pogodbenik s sedežem oziroma prebivališčem v Republiki Sloveniji, katerega neposredni podizvajalec je tuji delodajalec.
- (2) Za podizvajalca iz prejšnjega odstavka se šteje pravni subjekt, ki mu je bil s pogodbo v izvajanje oddan del storitve ali celotna storitev, za izvedbo katere je glavni izvajalec sklenil pogodbo z naročnikom storitve.
- (3) Če tuji delodajalec, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev uporabniku s sedežem oziroma prebivališčem v Republiki Sloveniji, napotenemu delavcu za delo, opravljeno v okviru čezmejnega izvajanja storitve, ne zagotovi plače in drugih prejemkov iz delovnega razmerja v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, je za izpolnitev te obveznosti za obdobje, v katerem je delavec pri njem opravljal delo, subsidiarno odgovoren uporabnik.

4. poglavje

SODELOVANJE MED DRŽAVAMI ČLANICAMI EU NA PODROČJU ČEZMEJNEGA IZVAJANJA STORITEV Z NAPOTITVIJO DELAVCEV

20. člen

(mednarodno upravno sodelovanje med državami članicami)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, ZZZS, IRSD, IRSI in FURS so pristojni za sodelovanje z organi držav članic EU na področju napotitev delavcev oziroma samozaposlenih oseb v okviru čezmejnega izvajanja storitev.
- (2) Sodelovanje med državami članicami EU v okviru tega poglavja vključuje izmenjavo informacij med pristojnimi organi držav članic EU, sodelovanje pri izvrševanju kazni, ki zajema vročanje dokumentov ter sodelovanje pri izterjavi kazni, ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev naložijo pristojni organi ali potrdijo upravni ali pravosodni organi.
- (3) Sodelovanje med državami članicami EU v okviru tega poglavja poteka preko Informacijskega sistema za notranji trg (v nadaljnjem besedilu: IMI sistem) in se izvaja brezplačno.

21. člen

(sodelovanje na področju izmenjave informacij)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, na podlagi prošelj pristojnih organov držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z delovnopravnimi pogoji, ki so jih tuji delodajalci dolžni zagotoviti delavcem, napotenim na ozemlje Republike Slovenije ter druge informacije v zvezi s predpisi Republike Slovenije, ki se nanašajo na napotitev delavcev v okviru čezmejnega izvajanja storitev.
- (2) ZZZS na podlagi prošelj pristojnih organov držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z vključitvijo napotenih delavcev delodajalca v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji.
- (3) FURS na podlagi prošelj pristojnih organov držav članic EU zagotavlja informacije v zvezi z izpolnjevanjem davčnih obveznosti delodajalca oziroma samozaposlene osebe, ki čezmejno izvajata storitve. V teh primerih sme FURS pristojnim organom držav članic EU razkriti podatke, ki so davčna tajnost.
- (4) IRSD in FURS na podlagi prošelj pristojnih organov držav članic EU izvajata inšpekcijske nadzore in druge ukrepe na podlagi tega zakona, kar vključuje tudi pridobivanje informacij s strani delodajalcev oziroma samozaposlenih oseb, potrebnih za izvajanje učinkovitega nadzora s strani pristojnih organov v državi napotitve.
- (5) Za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tujega delodajalca s 15. členom tega zakona IRSD naslovi prošnjo za posredovanje informacij na pristojni organ države zaposlitve.
- (6) Za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tuje samozaposlene osebe s 16. členom tega zakona FURS naslovi prošnjo za posredovanje informacij na pristojni organ države, kjer ima samozaposlena oseba sedež.
- (7) Ministrstvo, pristojno za delo, ZZZS, IRSD in FURS informacije, za katere zaprosijo pristojni organi držav članic EU ali Evropska komisija, posredujejo najpozneje v 25 delovnih dneh od prejema prošnje.
- (8) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pristojni organi v nujnih primerih informacije zagotovijo v dveh delovnih dneh od prejema prošnje, če se prošnja nanaša na podatke o sedežu delodajalca in njegovi registrirani glavni in stranskih dejavnostih ter je nujnost utemeljena ter izkazana v prošnji.
- (9) Če pri obravnavi prošelj pristojnih organov držav članic EU pride do težav, pristojni organi v najkrajšem možnem času o tem obvestijo organ, ki je prošnjo poslal.

22. člen

(sodelovanje pri izvrševanju sankcij)

- (1) Ministrstvo, pristojno za delo, je pristojni organ za sodelovanje z državami članicami EU na področju izvrševanja sankcij, ki jih zaradi kršitev predpisov na področju napotitve delavcev oziroma samozaposlenih oseb naložijo pristojni organi ali potrdijo upravni ali pravosodni organi, kar vključuje sodelovanje pri vročanju izdanih prekrškovnih aktov ter sodelovanje pri izterjavi sankcij.
- (2) Izvrševanje sankcij iz prejšnjega odstavka vključuje pomoč pri:

1. vročanju prekrškovnih aktov, ki nalagajo sankcije delodajalcem, če je bila odločba izdana s strani pristojnih organov države napotitve, vendar je ni bilo mogoče vročiti v skladu s predpisi države napotitve;
 2. izterjavi sankcij na podlagi pravnomočnih odločb, ki nalagajo sankcije, izdanih s strani pristojnih organov države napotitve, če sankcije ni bilo mogoče izterjati v skladu s predpisi države napotitve.
- (3) Prošnja za pomoč iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o imenu in naslovu kršitelja, povzetek dejstev in okoliščin kršitve, vrsti kršitve in relevantna pravila v zvezi s tem, dokument za izvršitev in vse druge pomembne povezane informacije, dokumente ter kontaktne podatke organa, ki vodil postopek o prekršku in organa, pristojnega za dodatne informacije v zvezi s sankcijo, če gre za drug organ, kot je organ, ki je vodil postopek.
- (4) Prošnja za pomoč, ki se nanaša na vročitev, poleg navedenega v prejšnjem odstavku vsebuje tudi podatek o namenu vročitve in obdobju, v katerem naj se vročitev opravi.
- (5) Prošnja za pomoč, ki se nanaša na izterjavo, poleg podatkov iz tretjega odstavka tega člena vsebuje tudi datum izvršljivosti in druge datume, pomembne za postopek izterjave, vključno s tem, ali je bila oziroma, kako je bila odločba oziroma sodba vročena, opis vrste in zneska sankcije, potrditev organa, ki je zaprosil za pomoč, da so zoper sankcijo izčrpana redna pravna sredstva ter terjatev, na katero se prošnja nanaša.
- (6) Ministrstvo, pristojno za delo, zavrne izvršitev prošnje za vročitev oziroma izterjavo, če je prošnja nepopolna, ali če:
1. vročitve oziroma izterjave zaradi dejanskih okoliščin ali zakonskih ovir ni mogoče opraviti;
 2. skupna denarna sankcija ne presega višine zneska, ki je na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, določen kot najvišji dovoljen skupni dolg posameznega dolžnika do istega uporabnika proračuna, ki se v poslovnih knjigah razknjiži, ali
 3. zoper odločitev o prekršku ni zagotovljeno pravno varstvo.
- (7) Po prejemu prošnje iz 1. točke drugega odstavka tega člena, ministrstvo, pristojno za delo, nemudoma oziroma najpozneje v treh dneh od prejema prošnje, glede na določitev pristojnosti nadzornih organov po tem zakonu, to odstopi IRSD ali FURS, ki z navedenim seznanjeni kršitelja, na katerega se prošnja nanaša in hkrati kršitelju v skladu s predpisi Republike Slovenije vroči odločbo, s katero mu je bila naložena sankcija, in sicer enem mesecu od prejema prošnje.
- (8) Po prejemu prošnje iz 2. točke drugega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za delo, v enem mesecu od prejema prošnje z navedenim seznanjeni kršitelja, na katerega se prošnja nanaša ter posreduje predlog za izvršbo FURS.
- (9) FURS sankcijo izterja v eurih, v skladu s predpisi Republike Slovenije. Če je sankcija izrečena v drugi valuti, se znesek pretvori v eure po menjalnem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan izreka kazni. Izterjane sankcije so prihodek proračuna Republike Slovenije. Glede vprašanj postopka prisilne izterjave, odpisa zaradi neizterljivosti, ugotavljanja zastaranja pravice do izterjave in pristojnosti FURS se uporabljata zakon, ki ureja davčni postopek, in zakon, ki ureja finančno upravo.

- (10) O izvedenih ukrepih v zvezi s prošnjo za sodelovanje pri izvrševanju sankcij oziroma o razlogih za zavrnitev njene izvršitve ministrstvo, pristojno za delo, v najkrajšem možnem času obvesti organ, ki je za pomoč zaprosil.
- (11) Če nadzorni organ izda odločbo, s katero tujemu delodajalcu izreče globo za prekršek na podlagi tega zakona, ki je na podlagi predpisov Republike Slovenije ni bilo mogoče vročiti, na ministrstvo, pristojno za delo, naslovi prošnjo za pomoč pri vročitvi, ki vsebuje podatke iz tretjega in četrtega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za delo, prošnjo za sodelovanje pri vročitvi v najkrajšem možnem času posreduje tujemu pristojnemu organu.
- (12) Če pravnomočno izrečene globe za prekršek na podlagi tega zakona ni bilo mogoče izterjati, nadzorni organ na ministrstvo, pristojno za delo, naslovi prošnjo za pomoč pri izterjavi, ki vsebuje podatke iz tretjega in petega odstavka tega člena. Ministrstvo, pristojno za delo, prošnjo za sodelovanje pri izterjavi nemudoma posreduje tujemu pristojnemu organu. Globe in stroški postopka, izterjane s strani tujega pristojnega organa, so prihodek proračuna države napotitve.
- (13) Države članice EU si pomoč iz tega člena nudijo brezplačno in niso upravičene do povračila stroškov, ki bi nastali pri zagotavljanju te pomoči.

5. poglavje

EVIDENCE

23. člen

(vrste in namen)

- (1) Na podlagi tega zakona se vodijo evidence prijav izvajanja storitev, izdanih potrdil A1 na podlagi uredb iz 1. in 2. točke drugega odstavka 2. člena tega zakona ter o nadzorih na cesti nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami na področju mednarodnega prevoza, opravljenimi na podlagi tega zakona.
- (2) Za namen odločanja o izdaji, odpravi ali razveljavitvi potrdil A1, spremljanja stanja na trgu dela, izvajanja nadzora ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene ZRSZ upravlja evidenco prijav začetka izvajanja storitev, ZZZS evidenco izdanih potrdil A1 na podlagi uredb iz 1. in 2. točke drugega odstavka 2. člena tega zakona ter IRSI in FURS evidenco o opravljenih nadzorih na cesti na podlagi tega zakona.

24. člen

(vsebina evidenc)

- (1) Evidenca ZRSZ o prijavah izvajanja storitev vsebuje podatke o:
1. nazivu ali osebnem imenu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
 2. naslovu in sedežu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
 3. osebnemu imenu in datumu rojstva pooblaščenice osebe tujega delodajalca, ki bo vez med tujim delodajalcem in pristojnimi nadzornimi organi,
 4. vrsti storitve,
 5. nazivu delovnega mesta,

6. naslovu izvajanja storitve oziroma GPS koordinatah lokacije,
 7. trajanju izvajanja storitve,
 8. osebnih imenih, datumih rojstev, državljanstvih napoteni delavcev in naslovu njihovega začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji ter o trajanju napotitve.
- (2) Evidenca ZZZS o izdanih potrdilih A1 na podlagi uredb iz 1. in 2. točke drugega odstavka 2. člena tega zakona vsebuje podatke o:
1. nazivu, osebnem imenu ter matični številki vlagatelja,
 2. sedežu oziroma naslovu vlagatelja,
 3. osebnemu imenu, spolu, datumu in kraju rojstva, enotni matični številki in državljanstvu delavca oziroma samozaposlene osebe,
 4. naslovu stalnega ali začasnega prebivališča delavca oziroma samozaposlene osebe,
 5. vrsti storitve in dejavnosti,
 6. kraju in trajanju napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve,
 7. nazivu oziroma osebnemu imenu naročnika storitve,
 8. sedežu oziroma naslovu naročnika storitve,
 9. državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala,
 10. državi zaposlitve,
 11. nazivu delovnega mesta in poklicu,
 12. datum izdaje potrdila A1,
 13. univerzalnem pravnem nasledstvu vlagatelja.
- (3) Evidenca IRSD, IRSI in FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb vsebuje podatke o:
1. nazivu ali osebnem imenu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
 2. naslovu in sedežu tujega delodajalca ali tuje samozaposlene osebe,
 3. osebnemu imenu, naslovu stalnega ali začasnega prebivališča in številki vozniškega dovoljenja napotenga voznika ali samozaposlene osebe,
 4. številki licence Skupnosti,
 5. datumu začetka pogodbe o zaposlitvi voznika in pravu, ki se zanjo uporablja,
 6. o predloženih izjavah v sistem IMI;
 7. predvidenem začetnem in končnem datumu napotitve;

8. državi registracije vozila in registrska oznaka vozila;
 9. vrsti storitve,
 10. ugotovitvah nadzora,
 11. izvedenih ukrepih.
- (4) Podatki iz evidence iz prvega odstavka tega člena se hranijo deset let po opravljeni prijavi izvajanja storitve, podatki iz evidence iz drugega odstavka tega člena se hranijo trajno, dokumentacija, na podlagi katere se vodi evidenca iz drugega odstavka tega člena, se hrani pet let od zaključka koledarskega leta, v katerem je bilo izdano potrdilo A1, podatki iz evidence iz tretjega odstavka tega člena se hranijo deset let od datuma izvedenega nadzora.

25. člen

(zbiranje podatkov)

- (1) ZZZS podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti v skladu s tem zakonom, brezplačno pridobiva iz evidenc:
 1. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence – podatek iz 1. točke drugega odstavka 4. člena tega zakona ter 1. točke drugega odstavka 5. člena tega zakona;
 2. FURS – podatke iz 2. točke drugega odstavka ter 3. točke tretjega odstavka 4. člena tega zakona, 2. in 4. točke drugega odstavka 5. člena tega zakona, podatek o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi z zaposlovanjem na črno ter podatke za izvajanje 1. točke tretjega odstavka 12. člena tega zakona;
 3. IRSD – podatek o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, ocenjevanjem tveganj, usposabljanjem delavcev za varno delo ali zagotavljanjem varnega delovnega okolja, uporabo varne delovne opreme ter v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora;
 4. IRSI in IRSD – podatek iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona o pravnomočno izrečenih globah zaradi prekrška v zvezi s kršitvami delovnega časa mobilnih delavcev;
 5. Sistema za Elektronsko izmenjavo informacij o socialni varnosti – podatke o potrdilih A1, ki so jih pristojni organi drugih držav članic Evropske unije, izdali za namen čezmejnega izvajanja storitev v Republiki Sloveniji.
- (2) ZZZS lahko podatke o pravnomočnih sklepih ali odločbah o prekrških, ki v skladu z določbami tega zakona, vplivajo na odločitve ZZZS v postopkih, ki jih vodi na podlagi tega zakona, pridobi iz evidenc IRSD in IRSI z neposrednim vpogledom in iz evidenc FURS na podlagi vsakokratnega zahtevka.
- (3) FURS in IRSI za potrebe nadzora na področju mednarodnega prevoza pridobivata podatek o podanih izjavah v okviru mednarodnih prevozov neposredno iz sistema IMI, preko elektronske izmenjave podatkov.

- (4) ZZZS evidence, ki jih vodi na podlagi tega zakona, poveže z evidencami upravljavcev iz prvega odstavka tega člena tako, da je možna samodejna pridobitev podatkov v evidencah na način, da se osebni podatki samodejno posodobijo ali da povezovanje omogoča, da se v evidencah pri osebnih podatkih določenega ali določljivega posameznika pojavi samodejno opozorilo, da je pri njegovih podatkih v drugi zbirki osebnih podatkov prišlo do spremembe. Za povezovanje se kot identifikacijska povezovalna znaka osebe uporabita njegova enotna matična številka občana ali njegova davčna številka. Za povezovanje potrdil A1, izdanih na podlagi uredb iz 1. in 2. točke drugega odstavka 2. člena tega zakona v tujini, se kot identifikacijski povezovalni znaki osebe uporabljajo ime, priimek in datum rojstva osebe za katero je izdano potrdilo A1.
- (5) ZZZS podatke, ki jih vodi na podlagi tega zakona, brezplačno posreduje ministrstvu, pristojnemu za delo, FURS, ZPIZ, IRSD, IRSI ter Policiji. Podatki se obdelujejo in uporabljajo za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, oblikovanje registrov ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
- (6) ZRSZ podatke, ki jih vodi na podlagi tega zakona, brezplačno posreduje ministrstvu, pristojnemu za delo, FURS, ZIPZ, IRSD ter IRSI. Podatki se obdelujejo in uporabljajo za izvajanje njihovih zakonskih pooblastil, oblikovanje registrov ter za znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
- (7) Ministrstvo, pristojno za delo, in IRSD podatke, ki jih pridobita na podlagi tega člena, medsebojno povezujeta za izvajanje njihovih pooblastil, načrtovanja politik, izvrševanje nadzora, spremljanja stanja, za analize ter znanstvenoraziskovalne in statistične namene.
- (8) Posredovanje podatkov iz petega in šestega odstavka tega člena se omogoči tudi na samodejni način.

26. člen
(vzpostavitev tehničnih pogojev za izvajanje zakona)

- (1) ZZZS in ministrstvo, pristojno za javno upravo, zagotovita tehnično podporo za izvajanje določb šestega odstavka 1. člena, 4. člena, 5. člena, prvega, četrtega, petega, šestega in osmega odstavka 6. člena, 6. točke prvega odstavka 8. člena, 9. člena, prvega, drugega, četrtega, petega, šestega odstavka 10. člena in 35. člena tega zakona.
- (2) ZZZS zagotovi tehnično podporo za izvajanje določb 12. člena tega zakona in drugega odstavka 24. člena tega zakona.
- (3) ZRSZ, ZZZS, IRSI in FURS zagotovijo tehnično podporo za izvajanje določb 23. člena tega zakona.
- (4) ZZZS, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, ministrstvo, pristojno za delo, FURS, IRSD, IRSI, ZPIZ in ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, za namen izvajanja določb 25. člena in sedmega odstavka 27. člena tega zakona sklenejo ustrezne dogovore o izmenjavi informacij ter zagotovijo tehnično podporo.

6. poglavje

NADZOR

27. člen

(nadzor)

- (1) IRSD je pristojen za nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev s 15. členom tega zakona ter prvega, drugega, petega, šestega, osmega, desetega in enajstega odstavka 17. člena tega zakona.
- (2) IRSD je pristojen za ugotavljanje resničnosti izjave iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ter v primeru delodajalcev izjave iz 2. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona.
- (3) FURS je pristojen za nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih samozaposlenih oseb z določbo 16. člena tega zakona ter prvega, drugega, petega in sedmega odstavka 18. člena tega zakona.
- (4) V primeru samozaposlenih oseb je FURS pristojen tudi za ugotavljanje resničnosti izjave iz 3. in 4. točke prvega odstavka 8. člena tega zakona ter 3. točke prvega odstavka 9. člena tega zakona.
- (5) IRSI in FURS na cesti izvajata nadzor nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev oziroma tujih samozaposlenih oseb na področju mednarodnega prevoza z določbami tretjega, četrtega, sedmega in devetega odstavka 17. člena tega zakona ter tretjega, četrtega in šestega odstavka 18. člena tega zakona.
- (6) Nadzor nad kršitvami določb tega zakona v okviru nadzora nad zakonitostjo bivanja, ki ga določa zakon, ki ureja vstop in prebivanje tujcev v Republiki Sloveniji, izvaja Policija. O sumih in ugotovljenih kršitvah določb tega zakona je Policija dolžna nemudoma obvestiti organ iz prvega oziroma tretjega odstavka tega člena.
- (7) Policija, IRSD in FURS imajo zaradi izvajanja nadzora v skladu s prvim, drugim, tretjim in petim odstavkom tega člena neposreden vpogled v elektronske evidence ZZZS glede podatkov o izdanih A1 potrdilih.
- (8) Če organ iz prvega oziroma tretjega odstavka tega člena pri izvajanju nadzora na podlagi tega zakona ugotovi sum nezakonitega prebivanja tujcev, je dolžan o tem nemudoma obvestiti Policijo, ki v zvezi z navedenim postopa v skladu s pooblastili.
- (9) Ministrstvo, pristojno za delo, najmanj enkrat letno predlaga izvedbo usmerjenega nadzora nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona. Usmerjen nadzor se opravi na podlagi pripravljene ocene tveganja, v okviru katere se opredelijo sektorji in okoliščine, v katerih tuje samozaposlene osebe oziroma delodajalci najpogosteje čezmejno izvajajo storitve oziroma v katerih so najpogosteje ugotovljene kršitve. Oceno tveganja pripravi ministrstvo, pristojno za delo, na podlagi ugotovitev, pridobljenih na podlagi petega in šestega odstavka 25. člena tega zakona, ugotovitev nadzornih organov iz tega člena ter mnenja socialnih partnerjev.
- (10) Zaradi opravljanja nadzora nad izvajanjem določb tega zakona imata IRSD in FURS, za namen pridobivanja podatkov o opravljenih prijavah izvajanja storitev, neposreden vpogled v elektronsko evidenco Zavoda o prijavah začetka izvajanja storitev.

28. člen

(nadzorstveni in drugi ukrepi)

- (1) Če IRSD v postopku inšpekcijskega nadzora ugotovi, da se storitev izvaja, kljub neizpolnjenim pogojem iz prvega odstavka 15. člena tega zakona ali v nasprotju s podatki na potrdilu A1, IRSD z odločbo prepove nadaljnje izvajanje storitve tujega delodajalca v skladu z 19. členom zakona, ki ureja inšpekcijo dela.

- (2) Če IRSI oziroma FURS v postopku nadzora na cesti ugotovi, da tuji delodajalec oziroma samozaposlena oseba ni podala izjave v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 17. člena tega zakona oziroma tretjim in četrtem odstavkom 18. člena tega zakona, IRSI oziroma FURS sestavi zapisnik ter do odprave nepravilnosti prepove nadaljnje opravljanje storitve oziroma zaseže tahografsko kartico, prometno dovoljenje in tovorno listino ter o tem izda potrdilo. IRSI oziroma FURS zaseženo dokumentacijo vrne, ko tuji delodajalec ali samozaposlena oseba predloži ustrezno izjavo, v skladu z četrtem odstavkom 17. ali 18. člena tega zakona.
- (3) Če se v postopku inšpekcijskega nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuji delodajalec dejansko opravlja dejavnost v državi zaposlitve, IRSD o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države zaposlitve, pri čemer se smiselno uporablja prvi odstavek 11. člena tega zakona.
- (4) Če se v postopku inšpekcijskega nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da napoteni delavec tujega delodajalca dejansko opravlja delo v najmanj dveh državah članicah EU, IRSD o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države zaposlitve, pri čemer se smiselno uporablja tretji odstavek 11. člena tega zakona.
- (5) Če se v postopku nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuja samozaposlena oseba dejansko opravlja dejavnost v državi, kjer ima samozaposlena oseba sedež, FURS o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države sedeža samozaposlene osebe, pri čemer se smiselno uporablja drugi odstavek 11. člena tega zakona.
- (6) Če se v postopku nadzora, kljub veljavnemu potrdilu A1, pojavi dvom, da tuja samozaposlena oseba dejansko opravlja dejavnost v najmanj dveh državah članicah EU, FURS o navedenem presoja zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih s strani pristojnih organov države sedeža samozaposlene osebe, pri čemer se smiselno uporablja četrti odstavek 11. člena tega zakona.
- (7) Če se v postopku nadzora na cesti pojavi dvom, da napoteni delavec tujega delodajalca oziroma tuja samozaposlena oseba dejansko šteje za napoteno osebo v okviru čezmejnega izvajanja storitev na področju mednarodnega prevoza, IRSI oziroma FURS o tem smiselno presoja na podlagi dokumentov iz 2. in 3. točke devetega odstavka 17. člena tega zakona.
- (8) Na podlagi ugotovitve, da se storitev izvaja, kljub neustrezni dokumentaciji iz prejšnjega člena, IRSI oziroma FURS o tem obvesti IRSD, ki v skladu z tretjim odstavkom tega člena preveri izpolnjevanje pogojev čezmejnega izvajanja storitev tujega delodajalca iz prvega odstavka 15. člena tega zakona. V primeru ugotovitve, da samozaposlena oseba izvaja storitev brez ustrezne dokumentacije iz prejšnjega člena, FURS preveri izpolnjevanje pogojev čezmejnega izvajanja storitev tuje samozaposlene osebe iz prvega odstavka 16. člena tega zakona.
- (9) Na podlagi obvestila IRSD oziroma FURS iz tretjega, četrtega, petega, šestega ali prejšnjega odstavka tega člena, da se storitev izvaja, kljub neizpolnjenim pogojem iz prvega odstavka 15. člena tega zakona ali prvega odstavka 16. člena tega zakona ali v nasprotju s podatki na potrdilu A1, ZZZS tujemu pristojnemu organu predlaga preklic potrdila A1.

7. poglavje

KAZENSKÉ DOLOČBE

29. člen

(globa v hitrem postopku)

- 1) Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe.
- 2) Pristojni organi za vodenje postopkov o prekrških na podlagi tega zakona so IRSD, FURS in IRSI.

30. člen

(prekrški tujega delodajalca)

- (1) Z globo od 6.000 do 60.000 eurov se kaznuje tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitev kljub neizpolnjenim pogojem (prvi odstavek 15. člena).
- (2) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje tuji delodajalec, ki:
 1. pred začetkom izvajanja storitve ne opravi prijave storitve, opravi nepopolno prijavo storitve ali storitve ne izvaja v skladu z opravljeno prijavo storitve (prvi odstavek 17. člena);
 2. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa ali na zahtevo nadzornega organa ne zagotovi prevoda (osmi in deseti odstavek 17. člena).
- (3) Z globo od 600 do 6.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz 1. ali 2. točke drugega odstavka tega člena.

31. člen

(prekrški tuje samozaposlene osebe)

- (1) Z globo od 3.000 do 30.000 eurov se kaznuje tuja samozaposlena oseba, ki čezmejno izvaja storitev kljub neizpolnjenim pogojem (prvi odstavek 16. člena).
- (2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje tuja samozaposlena oseba, ki:
 1. ne opravi prijave storitve v predpisanem roku ali storitve ne izvaja v skladu z opravljeno prijavo storitve (prvi odstavek 15. člena);
 2. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa ali na zahtevo nadzornega organa ne zagotovi prevoda (peti in sedmi odstavek 15. člena).

32. člen

(prekrški v okviru izvajanja mednarodnih prevozov)

- (1) Z globo od 6.000 do 60.000 eurov se kaznuje tuj delodajalec ali tuja samozaposlena oseba, ki:
 1. pred začetkom izvajanja storitve ne poda izjave (tretji in četrti odstavek 17. člena ter tretji in četrti odstavek 18. člena) ali
 2. storitev izvaja s ponarejeno izjavo (tretji in četrti odstavek 17. člena ter tretji in četrti odstavek 18. člena) ali

3. ne hrani dokumentacije oziroma je ne predloži na poziv pristojnega nadzornega organa (osmi in enajsti odstavek 17. člena ter peti in šesti odstavek 18. člena).
- (2) Z globo od 6.000 do 60.000 eurov se kaznuje delodajalec, ki svojemu napotenemu vozniku ne da na voljo izjave (četrti odstavek 17. člena).
- (3) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje tuj delodajalec ali samozaposlena oseba, ki:
 1. storitev ne izvaja v skladu s podatki na podani izjavi (tretji odstavek 17. člena ter tretji odstavek 18. člena);
 2. ne posodablja podatkov na izjavi (tretji in četrti odstavek 17. člena ter tretji in četrti odstavek 18. člena).
- (4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega delodajalca, če stori prekršek iz prvega, drugega ali prejšnjega odstavka tega člena.
- (5) Z globo od 200 do 1.000 eurov se kaznuje napoteni voznik ali samozaposlena oseba, ki nima izjave ali ne hrani dokumentacije (deveti odstavek 17. člena ter šesti odstavek 18. člena).
- (6) Z globo 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje naročnik prevoznih storitev, ki se je zavedal oziroma bi se glede na vse relevantne okoliščine moral zavedati, da so prevozne storitve, ki jih je naročil, vključevale kršitve posebnih pravil o napotitvi (četrti odstavek 15. člena).

8. poglavje

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

33. člen

(dokončanje postopkov)

- (1) O vlogah za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU, ki so vložene pred 1. januarjem 2024, se odloča v skladu z Zakonom o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17 in 119/21).
- (2) O vlogah za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU, ki so vložene pred 1. januarjem 2024, se odloča v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti.

34. člen

(podzakonski akti)

- (1) Minister, pristojen za delo, izda podzakonske akte o določitvi obrazca vloge za izdajo potrdila A1, o povračilu stroškov uveljavljenih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter o postopku čezmejnega povračila prispevkov v primeru odprave potrdila A1 iz sedmega odstavka 10. člena tega zakona do 1. januarja 2024.
- (2) Vlada Republike Slovenije izda akt iz petega odstavka 13. člena tega zakona do 1. januarja 2024.

35. člen

(Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju)

V Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22 in 100/22 – ZNUZSZS) se v 79.b členu v drugem odstavku šesta alineja spremeni tako, da se glasi:

»– podatki o prijavi prebivanja, izdanih dovoljenjih za prebivanje (številka, vrsta, razlog ali namen, zaradi katerega je bilo izdano, obdobje veljavnosti), datumih vloženih prošenj za izdajo dovoljenja za prebivanje, datumih dokončnosti in pravnomočnosti odločitev o navedenih prošnjah ter o izdanih potrdilih o pravočasno vloženih prošnjah za podaljšanje enotnega dovoljenja ali prošnjah za izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje),«.

36. člen

(Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati drugi odstavek 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo), ki pa se uporabljaše za izplačila plače za obdobje do vključno december 2023.

37. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17 in 119/21).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se določbe II. poglavja Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17 in 119/21) uporabljajo do 31. decembra 2023.

38. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe šestega odstavka 1. člena, II. poglavje, V. poglavje ter drugi, četrti, sedmi in deseti odstavek 27. člena tega zakona pa se začnejo uporabljati 1. januarja 2024.

Št.

Ljubljana, dne XX. decembra 2022

III. OBRAZLOŽITVE K ČLENOM

I. Poglavje: Splošne določbe

K 1. členu:

Prvi člen je ključen z vidika vsebine zakona, saj so v tem členu določene kategorije napotениh delavcev, katerih položaj se z zakonom ureja.

Struktura prvega člena ostaja načeloma ista kot v obstoječem zakonu. Prvi odstavek določa, da lahko fizične in pravne osebe začasno izvajajo storitve v drugi državi članici, kar načeloma sodi v okvir, ki ga določa 12. člen Uredbe 883/2004/ES³.

V drugem odstavku, ki je nov, smo uredili tudi postopke za tista podjetja, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji in izvajajo čezmejne storitve v najmanj dveh državah hkrati ali zaporedoma, po določenem stalnem delovnem vzorcu, ki se ocenjuje v nekem daljšem časovnem obdobju in je značilen za 13. člen Uredbe 883/2004/ES.

Sistemska sprememba zakona ni namenjena celovitemu urejanju izvajanja 13. člena Uredbe 883/2004/ES oziroma ureja izvajanje le v primerih, posebej določenih s predlogom zakona. Predlog zakona ureja predvsem eno od oblik dela, ki se omogoča s 13. členom Uredbe 883/2004/ES, in sicer točko b prvega odstavka 13. člena Uredbe 883/2004/ES, kjer obstaja (določen) avtomatizem glede določitve zakonodaje pristojne države, na podlagi dejstva, da ima delodajalec sedež v tej državi.

Tretji odstavek določa, za katere kategorije delavcev se ta zakon ne uporablja, in sicer: za pomorščake, letalske posadke in kabinskega osebja, javne uslužbenke, pogodbene delavce (to so dela, ki se izvajajo na podlagi sklenjene pogodbe civilnega prava). Terminološko smo pri opredelitvi teh večinoma izhajali iz predpisov EU. V navedenih primerih vlagatelj ne sme oddati vloge za izdajo potrdila A1 preko portala SPOT. Če vlogo za izdajo potrdila A1 kljub temu odda preko portala SPOT, nosi vse morebitne posledice takšnega postopanja.

V četrtem odstavku je na novo določena tudi specifična ureditev za tuje ponudnike storitev (tuje delodajalce ali samozaposlene osebe) na področju mednarodnega prometa, ki Republiko Slovenijo samo prečkajo ali opravljajo dvostranski prevoz, oziroma v posebnem primeru, ki predstavlja del kombiniranega prevoza (kot to opredeljujejo predpisi EU).

Peti odstavek določa, da se določbe tega zakona uporabljajo tudi za sistem čezmejnega izvajanja storitev s strani podjetij iz držav članic Evropskega združenja za prosto trgovino (Norveška, Islandija, Lihtenštajn, Švica).

Šesti odstavek je nov in je posledica Brexita ter v okviru tega sklenjenega Trgovinskega sporazuma, sklenjenega med Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske in EU. Eden izmed protokolov v okviru trgovinskega sporazuma je tudi protokol o koordinaciji sistemov socialne varnosti, ki omogoča, da v času, ko je oseba napotena iz Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske v Republiko Slovenijo, ali obratno, lahko ohrani zavarovanje v državi, kjer ima njegov delodajalec sedež. Trgovinski sporazum določa tudi posebna pravila na področju mednarodnega prevoza, ki povzema rešitve iz Direktive 1057/2020.

K 2. členu:

V 2. členu zakona je opredeljeno, da je cilj zakona prenos direktiv v pravni red Republike Slovenije, ki urejajo delovnopравни status zaposlenega in napotene delavca, delno pa v nacionalni zakonodaji, zgolj zaradi tehnične izvedbe pravil v praksi, urejamo tudi pogoje in postopek za izdajo potrdil A1, na podlagi uredb s področja koordinacije sistemov socialne varnosti EU.

³ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti.

V členu o predpisih Evropske unije, ki jih povzema ta zakon, je dodana Direktiva 2020/1057/EU, katere določbe oz. vsebina se delno prenaša z ZČmIS.

V drugem odstavku so dodani tudi prepisi s področja mednarodnega cestnega ali tovornega prometa in sicer Uredba (ES) št. 1072/2009 o skupnih pravilih za dostop do trga mednarodnega cestnega prevoza blaga (prenovitev), Uredba 1073/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih za dostop do mednarodnega trga avtobusnih prevozov in spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 (prenovitev) in Uredba Komisije 2016/403/EU z dne 18. marca 2016 o dopolnitvi Uredbe 1071/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s klasifikacijo hudih kršitev pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled, in spremembi Priloge III k Direktivi 2006/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta (OJ L 74, 19.3.2016, p. 8–27).

K 3. členu:

V 3. členu zakona so opredeljeni ključni pojmi, ki veljajo načeloma za oba primera, tako po 12. kot po 13. členu Uredbe 883/2004/ES, dodani pa so nekateri novi pojmi, ki se uporabljajo v zakonu.

V prvi točki 3. člena je spremenjen pojem »čezmejno izvajanje storitev«, črta se beseda začasno. Iz tega izhaja, da se čezmejno izvajanje storitev ne nanaša več samo na začasno opravljanje dejavnosti, ampak veljajo pogoji za čezmejno izvajanje storitev za delodajalce in samozaposlene osebe, ki z napotitvijo delavcev oziroma samozaposlene osebe, ne glede na časovno obdobje oziroma naravo delovnega vzorca, opravljajo svojo registrirano dejavnost v drugi državi članici.

Na horizontalni ravni pojem zajame čezmejno izvajanje storitev vseh ponudnikov, s sedežem v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici, tako tistih ki čezmejno opravljajo storitve začasno, kot tudi tistih ki čezmejno opravljajo stalno npr. na področju mednarodnega transporta. Dikcija pravi, da je to opravljanje dejavnosti delodajalca in tujega delodajalca, ali pa samozaposlene osebe, ki na podlagi vključitve v ustrezna socialna zavarovanja, kjer ima delodajalec ali tuji delodajalec sedež, izvaja svojo registrirano dejavnost.

Nov pojem »običajno opravljanje dela oziroma samozaposlitve v najmanj dveh državah članicah« pomeni opravljanje dela delavca oziroma dejavnosti samozaposlene osebe, v istem ali zaporednem obdobju, ki to dejavnost opravlja najmanj v dveh državah članicah.

V točki 3 je pri pojmu delodajalca dodana tudi referenca glede univerzalnega pravnega nasledstva, kot to ureja zakon, ki ureja gospodarske družbe.

Pri točki 7 je pri pojmu »napotnega delavca ali napotene delavke« določeno, da je napoteni delavec oseba, ki za svojega delodajalca začasno ali običajno opravlja delo v drugih državah članicah EU.

Nova je 9. točka, ki opredeljuje pogodbo z naročnikom storitve. To je pisna pogodba med izvajalcem in naročnikom storitve oziroma katerikoli drug dogovor oziroma listina, kot to določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja.

V nadaljevanju 3. člena smo vpeljali nove pojme, ki so posledica prenosa direktive (EU) 2020/1057 v nacionalno zakonodajo.

V točki 14 smo definicijo »kabotaže« zaradi lažjega izvajanja in razumevanje vezali na definicijo, kot to določajo sprejete Uredbe EU na področju mednarodnega prometa.

Točka 15 z definicijo »tranzitnega prevoza«, točka 16 z definicijo »bilateralnega oz. dvostranskega prevoza«, ter točka 17 z definicijo »kombiniranega prevoza«, ki smo jo vezali na definicijo, določeno z Uredbo o kombiniranem prevozu. Tudi definicijo mednarodnega prevoza v okviru 18. točke smo vezali na pravno zavezujoč predpis, sprejet na ravni EU.

Ne glede na različne definicije čezmejnih storitev (prevozov) na področju mednarodnega transporta poudarjamo, da različna opredelitev prevozov ne vpliva na postopek izdaje potrdila A1. V vseh primerih se izda potrdilo A1 po 13. členu in po merilih predloga zakona.

II. poglavje: Čezmejno izvajanje storitev delodajalcev in samozaposlenih oseb

K 4. členu:

4. člen zakona predstavlja splošno določbo, ki opredeljuje nacionalne pogoje, katerih izpolnjevanje država zahteva in pričakuje od vseh ponudnikov čezmejnih storitev, s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma pogoje, ki morajo biti izpolnjeni ne glede na začasnost ali stalnost opravljanja čezmejnih storitev oziroma ne glede na izkazan delovni vzorec zaposlene osebe.

Prvi odstavek 4. člena obstoječega zakona trenutno določa pogoje za čezmejno izvajanje storitev delodajalcev po 12. členu Uredbe 883/2004/ES, kjer je eden od ključnih pogojev, da delodajalec običajno opravlja dejavnost v Republiki Sloveniji.

V prvem odstavku se v prvi točki črta beseda »običajno« z namenom bolj jasne določitve nacionalnega pogoja glede obveznosti vseh podjetij, s sedežem v Republiki Sloveniji, v kontekstu opravljanja njihove dejavnosti v Republiki Sloveniji. Prva točka prvega odstavka 4. člena zakona predstavlja rešitev, s katero država preprečuje čezmejno poslovanje podjetij, ki so bodisi slamnata podjetja (t. i. podjetja - poštni nabiralniki) bodisi niso ustrezno registrirana oz. ne izkažejo aktivnega poslovanja.

V drugi točki prvega odstavka tega člena je določen pogoj, da delodajalec ne krši pomembnejših določb delovnopravne zakonodaje. Na podlagi predloga Inšpektorata Republike Slovenije za delo (v nadaljevanju: IRSD) smo predlagali dodatno opredelitev v zvezi s kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu. Z namenom zagotovitve učinkovitejšega nadzora nad izvajanjem pravil čezmejnega napotovanja delavcev smo, tudi na podlagi opozoril s strani EK, na novo vključili tudi kršitve v zvezi z oviranjem ali onemogočanjem vstopa v prostore, onemogočanjem nemotenega opravljanja nalog inšpekcijskega nadzora ali dostavo pisnih pojasnil, dokumentacije oziroma izjave glede predmeta nadzora, skladno z zakonom, ki ureja inšpekcijo dela.

Tretjo točko prvega odstavka 4. člena obstoječega zakona smo črtali in jo v celoti prenesli v 8. člen predloga zakona.

Tretja točka prvega odstavka predloga zakona se v primerjavi z določbo obstoječega zakona vsebinsko ni spremenila, prišlo je le do preštevilčenja določbe.

V četrti točki prvega odstavka predloga ZČmIS-1 je, z namenom poenostavitve besedila, prišlo do združitve obstoječe pete točke prvega odstavka ZČmIS z določbo, kot je bila opredeljena v 6. odstavku obstoječega 4. člena ZČmIS. V skladu z Direktivo 96/71 se lahko čezmejne storitve izvajajo za lasten račun, in pod lastnim vodstvom, na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve, na podlagi akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo kot drugi dovoljeni način ali v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavca drugemu uporabniku. Gre za t. i. kadrovske agencije, ki dejavnost posredovanja dela delavca drugemu uporabniku lahko opravljajo tudi čezmejno. V skladu s to spremembo smo šesto točko prvega odstavka tega člena črtali.

Drugi odstavek tega člena določa na kakšen način se pogoj opravljanja dejavnosti v Republiki Sloveniji, ki je opredeljen v prvi točki prvega odstavka, dokazuje.

V drugi točki drugega odstavka smo upoštevali pripombe v zvezi s TRR v Republiki Sloveniji, zadnjo točko tega odstavka pa smo zaradi črtanja drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2 črtali, saj bi bila ta določba v praksi neizvedljiva.

V tretjem odstavku tega člena se prva točka preoblikuje v skladu s predlagano pripombo IRSD. Predlaga se določitev primerov kršitev delovnopravne zakonodaje v zvezi s plačilom za delo in delovnim časom,

zaposlovanjem na črno in kršitve s področja varnosti in zdravja pri delu. Na novo je določen pogoj, s katerim želi država okrepiti oziroma zagotoviti sodelovanje delodajalcev v inšpekcijskih postopkih.

Pri tretji točki gre za tehnični popravek uskladitve teksta z dikcijo, ki jo FURS uporablja na podlagi 149. člena Zakona o davčnem postopku, ki določa, da davčne izvršbe ni mogoče začeti, če znesek davka ne presega 25 eurov in stroške davčne izvršbe, ki jih določa Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem postopku (npr. za sklep o davčni izvršbi na premičnine je določen znesek 50 eurov, za sklep o davčni izvršbi na denarna sredstva pri bankah pa 10 eurov).

Določba novega četrtega odstavka tega člena naslavlja specifične pri izvajanju dejavnosti v mednarodnem prometu, saj so kršitve instituta delovnega časa, v skladu s posebnimi predpisi na področju mednarodnega prometa, drugače urejene na ravni EU. V skladu s tem ta določba predstavlja ureditev »sui generis« izključno za namen izvajanja preverjanja kršitev instituta delovnega časa na področju mednarodnega prometa. Navedeno pomeni, da se bodo na področju mednarodnega prometa upoštevale hude kršitve, kot so določene s Prilogo II Uredbe 2016/403/EU v povezavi s 3. točko Priloge I Uredbe Komisije 2016/403EU.

Določba petega odstavka ni nova in predstavlja prenos Direktive 2018/957/EU.

K 5. členu:

5. člen zakona na horizontalni ravni določa nacionalne pogoje za čezmejno izvajanje storitev za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti.

V prvem odstavku tega člena se v prvi točki črta beseda »običajno« z namenom bolj jasne razmejitve med nacionalnimi in EU pogoji. Vsebina prve točke prvega odstavka obstoječega zakona se prenaša v 8. člen. Ostaja pa pogoj opravljanja samozaposlitve v Republiki Sloveniji, ki se dokazuje z elementi navedenimi v drugem členu predloga zakona.

V drugem odstavku tega člena se z novo drugo točko doda enak pogoj čezmejnega izvajanja storitev, kot se zahteva za delodajalce, pri četrti točki pa gre za tehnični popravek uskladitve teksta z dikcijo, ki jo FURS uporablja v vsej zakonodaji enako, glede neporavnanih obveznosti.

K 6. členu:

V prvem odstavku se upošteva predlog Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) glede pridobitve potrdila A1.

Prvi odstavek tako določa, da se potrdilo A1 pridobi pred začetkom izvajanja storitve, dodali smo še dostavek »vendar najkasneje na dan začetka opravljanja storitve«. Navedeno pomeni, da se vloga za izdajo potrdila A1 vloži pred začetkom izvajanja storitve, vendar najkasneje na dan začetka opravljanja storitve.

V četrtem odstavku, ki je dopoljen, se na novo določa časovno obdobje, v katerem mora delodajalec ZZZS obvestiti o spremembah v času napotitve. Petdnevni rok je instruktivske narave oziroma za kršitev tega roka ni predvidena sankcija.

Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena, smo v novem petem odstavku, z namenom naknadnega urejanja napotitvenih obdobji oziroma uskladitvi napotitvenih obdobji z obdobjem navedenim na potrdilu A1, predvideli možnost vlagatelja, da še šest mesecev po poteku potrdila A1 uskladi obdobja v primeru kasnejšega začetka napotitve, v primeru, da je napotitev predčasno prenehala, ali do napotitve sploh ni prišlo. Med te razloge lahko vlagatelj uvrsti tudi primere določene v točki b tretjega odstavka sklepa A2 Upravne komisije⁴, če presodi, da bo prekinitev časovno daljše narave (npr. večmesečna bolniška odsotnost, večtedenska odsotnost zaradi usposabljanja v podjetju ipd.).

⁴ Sklep št. A2 z dne 12. junija 2009 o razlagi člena 12 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene delavce, kičasno opravljajo delo zunaj pristojne države.

Novi šesti odstavek določa možnost spremembe obdobja veljavnosti potrdila A1 v primerih, ko se v postopku ugotavljanja lastnosti zavarovanca v skladu z zakonom, ki ureja matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ugotovi drugačno dejansko stanje. Vlagatelj o tem obvesti ZZZS, k obvestilu pa priloži tudi ustrezna dokazila, zbrana v postopku ugotavljanja lastnosti zavarovanca pri ZPIZ. Navedena določba velja tudi za primere, kadar je bilo potrdilo A1 izdano in se je obdobje napotitve izteklo pred uveljavitvijo predloga tega zakona, pa še ni potekel rok dveh let od poteka veljavnosti potrdila A1.

Sedmi odstavek je pojasnilne narave in določa, da prekinitve zaradi prostih dni, praznikov ter krajših dopustov oziroma krajših odsotnosti zaradi bolezni ne predstavljajo prekinitve napotitvenega obdobja.

Osmi odstavek je nov in določa, da lahko tako napoteni delavci, kot samozaposlene osebe, ki so državljani tretjih držav, čezmejno opravljajo storitve v drugih državah članicah EU le na podlagi veljavnega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo, dovoljenja za prebivanje, ki ni izdano za namen zaposlitve, samozaposlitve ali delo, pod pogojem, da ima tujec ustrezno soglasje ZRSZ in tujci, ki imajo na podlagi ZZSDT pravico do prostega dostopa na trg dela. Iz tega izhaja, da državljani tretjih držav ne morejo biti napoteni na delo v druge države članice EU le na podlagi potrdila o vloženi vlogi za podaljšanje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo.

K 7. členu:

7. člen predloga zakona bolj natančno določa pristojnosti ZZZS v zvezi z potrdilom A1 ter dopolnjuje besedilo obstoječe določbe s sistemom (delnega in tehničnega) urejanja 13. člena Uredbe 883/2004/ES, kjer je osnovna okoliščina pri določitvi zakonodaje sedež delodajalca oziroma stalno prebivališče samozaposlene osebe.

K 8. členu:

Iz naslova 8. člena izhaja, da se storitev izvaja samo v eni državi članici, kar neposredno nakazuje, da se storitev izvaja v skladu z 12. členom Uredbe 883/2004/ES.

Predlog zakona v prvem odstavku 8. člena določa enotne pogoje za izdajo potrdila A1 delodajalcev in samozaposlenih oseb, dokazovanje pogoja običajnega opravljanja dejavnosti pa je urejeno posebej za delodajalca oziroma samozaposleno osebo, v kontekstu veljavnega pravnega reda EU.

Prva točka prvega odstavka 8. člena določa pogoj, da oseba ne more imeti hkrati dveh ali več potrdil A1, katerih obdobja se deloma ali v celoti prekrivajo. Če vlagatelj odda vlogo za izdajo potrdila A1 za obdobje, ki se deloma ali v celoti prekriva z obdobjem na že izdanem potrdilu A1, se ta vloga zavrne.

Druga točka prvega odstavka tega člena predstavlja prenos pogoja iz 4. člena obstoječega zakona (velja samo za 12. člen Uredbe 883/2004/ES), ki opredeljuje, kdaj napoteni delavec dejansko ne opravlja dela v državi napotitve. Pri dikciji tretje točke prvega odstavka tega člena načeloma ni sprememb. V tej določbi se ohrani zahteva po izjavi, podani pod kazensko in materialno odgovornostjo, da je delodajalec seznanjen s tem, da v njegovem primeru napotitve ne gre za okoliščine, v katerih je izključena možnost napotitve, saj tega dejstva ni možno predhodno preverjati. Praktični vodnik taksativno našteva katere so tiste okoliščine, pri katerih ne moremo več govoriti, da gre za napotitev.⁵

⁵ Praktični vodnik določa taksativne primere oz. okoliščine, v katerih pravila Skupnosti vnaprej izključujejo uporabo določb o napotitvi.

To velja zlasti, kadar:

- podjetje, v katero je bil delavec napoten, delavca da na voljo drugemu podjetju v državi članici, v kateri ima sedež;
- podjetje, v katero je delavec napoten, delavca da na voljo podjetju, ki ima sedež v drugi državi članici;
- je delavec zaposlen v državi članici z namenom, da ga podjetje, ki ima sedež v drugi državi članici, pošlje v podjetje v tretji državi članici, pri tem pa ni izpolnjena zahteva o predhodni vključenosti v sistem socialne varnosti države napotitve;
- delavca v prvi državi članici zaposli podjetje, ki ima sedež v drugi državi članici, da bi delal v prvi državi članici;

V četrti točki prvega odstavka predloga člena je dodan pogoj za izdajo potrdila A1, ki je bil prenesen iz 4. člena obstoječega zakona ter določa izjavo vlagatelja, podano pod kazensko in materialno odgovornostjo glede običajnega opravljanja dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Novost predstavlja tudi šesta točka, ki določa dodatne razloge za zavrnitev potrdila A1, povezane s kršitvijo nacionalne zakonodaje v času predhodnih napotitev.

Drugi odstavek predloga člena izpeljuje dokazovanje pogoja iz druge točke prvega odstavka tega člena glede običajnega opravljanja dela zaposlene osebe v Republiki Sloveniji.

Tretji odstavek določa izjeme od zahteve glede zaposlitve za polni delovni čas.

Četrty odstavek analogno drugemu odstavku predloga izpeljuje dokazovanje pogoja iz druge točke prvega odstavka glede običajnega opravljanja dela samozaposlene osebe v Republiki Sloveniji, če je samozaposlena oseba v Republiki Sloveniji najmanj 60 dni neprekinjeno vključena v obvezna socialna zavarovanja na podlagi samozaposlitve.

Poudarjamo, da z vsebinskega vidika, nov 8. člen predloga zakona ne predstavlja novosti. Pogoji za izdajo A1 po tem členu so poenoteni tako za delodajalce kot tudi samozaposlene osebe ter ostali isti ali pa preneseni iz 4. ali 5. člena obstoječega zakona.

K 9. členu

Ta člen na novo določa pogoje za izdajo potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

Velja tako za delodajalce kot za samozaposlene osebe, nosilce gospodarske dejavnosti. Poleg nacionalnih pogojev mora vlagatelj v postopku izdaje potrdila A1 podati tudi pisno izjavo pod kazensko in materialno odgovornostjo, da bo oseba, za katero se A1 izdaja, delo oziroma samozaposlitev predvidoma običajno opravljal v najmanj dveh državah članicah EU, v skladu določbo drugega odstavka tega člena.

V zvezi s prvo točko prvega odstavka 9. člena poudarjamo, da predpisi EU določajo, da oseba, ki svoje dejavnosti opravlja v dveh ali več državah članicah hkrati ali zaporedoma, o tem obvesti nosilca, ki v državi stalnega prebivališča (tj. kraj, v katerem oseba običajno prebiva). V postopkih za pridobitev potrdila A1, ki se obravnavajo preko portala SPOT, lahko ZZZS izda potrdilo A1, kadar oseba, za katero je vložena vloga za izdajo potrdila A1, v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebiva oziroma ima urejeno zakonito prebivanje v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev.

Druga točka prvega odstavka 9. člena določa pogoj, da oseba ne more imeti hkrati dveh ali več potrdil A1, katerih obdobja se deloma ali v celoti prekrivajo. Če vlagatelj odda vlogo za izdajo potrdila A1 za obdobje, ki se deloma ali v celoti prekriva z obdobjem na že izdanem potrdilu A1, se ta vloga zavrne.

Nadalje je v prvi odstavku 9. člena vključena, enako, kot je to določeno v 8. členu, četrta točka, ki določa dodatne razloge za zavrnitev potrdila A1, povezane s kršitvijo nacionalne zakonodaje v času predhodnih napotitev.

Drugi odstavek na novo določa, na kakšen način se presoja ali gre za opravljanje storitev v najmanj dveh državah članicah. Po izdaji potrdila A1 je presoja izpolnjevanja tega pogoja predmet naknadnega nadzora, kar je opredeljeno v 11. členu predloga zakona.

K 10. členu:

10. člen zakona opredeljuje postopek izdaje potrdila A1 po 12. in 13. členu Uredbe 883/2004/ES.

-
- je delavec napoten, da nadomesti drugo napoteno osebo;
 - je delavec sklenil pogodbo o delu s podjetjem, v katero je bil napoten.

Vloga za izdajo potrdila A1 se vloži preko sistema SPOT, ki je namenjen uporabi pravnim osebam, tj. kadar je vlagatelj delodajalec ali samozaposlena oseba. Določba predpisuje vlagateljem, da preko sistema SPOT vlagajo tudi druga obvestila, v skladu s 6. členom predloga zakona. Izjema od tega pravila je določba 6. odstavka 6. člena, za katerega velja, da vlagatelj spremembe sporoča ZZZS-ju pisno.

Uredba 987/2009/ES med drugim določa, da oseba, ki običajno opravlja dejavnost zaposlene osebe v dveh ali več državah članicah, o tem obvesti nosilca, ki ga je imenoval pristojni organ v državi članici stalnega prebivališča (prvi odstavek 16. člena Uredbe 987/2009/ES). Vloga za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU lahko vložijo tudi delavci, pri čemer se ta obravnava po pravilih Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) npr. pravila glede popolnosti vloge, rokov za odločitve itd. Vsekakor pa je treba poudariti, da morajo biti pogoji za izdajo potrdila A1, določeni s tem zakonom, izpolnjeni v vsakem primeru, tako v primeru vložitve vloge s strani osebe (delavca) kot tudi, če vlogo vloži delodajalec in jih je v obeh primerih treba preveriti na enak način. Potrdilo A1 se odpravi ali razveljavi skladno z določbami tega zakona.

Drugi odstavek je namenjen vlogi delodajalca iz prvega odstavka 1. člena (po 12. členu Uredbe 883/2004/ES). V drugi točki drugega odstavka se delno upošteva predlog Združenja delodajalcev Slovenije (ZDS) in se iz določbe črta besedna zveza »Republika Slovenija«, ker vsi tujci nimajo urejenega prebivališča v Republiki Sloveniji, kar je pomembno tudi za delno tehnično urejanje regulacije 13. člena Uredbe 883/2004/ES. V primeru, da je pri vlagatelju prišlo do preoblikovanja statusa poslovnega subjekta, je to dolžan navesti na vlogi.

Pri obveznih podatkih, ki jih vsebuje vloga za izdajo potrdila A1, je dodan naslov stalnega in začasnega prebivališča, kar je pomembno predvsem z vidika izvajanja 13. člena Uredbe 883/2004/ES v praksi ter vrsta storitve (npr. transport, servis, montaža, gradbeništvo, ipd).

Tretji odstavek določa obvezne priloge, ki jih je potrebno predložiti k vlogi za izdajo potrdila A1, pri čemer poudarjamo, da je predložitev opredeljenih prilog potrebna zaradi sledljivosti v postopku morebitnega naknadnega nadzora s strani IRSD ali FURS in jih ZZZS, upoštevajoč pogoje za izdajo potrdila A1, sprejme brez preverjanja vsebine.

V četrtem in petem odstavku se predlaga izjava delodajalca o sklenjeni pogodbi o izvajanju storitev z naročnikom oz. akta o napotitvi, ki nadomešča dosedanjo zahtevo o predložitvi le-te ob vložitvi vloge za izdajo potrdila A1. Pogodbe oz. akta o napotitvi ne bo več potrebno predložiti v postopku izdaje potrdila A1.

Dodan je nov peti odstavek, ki določa podatke, ki jih mora vsebovati vloga za izdajo potrdila A1 po 13. členu Uredbe 883/2004/ES. Pri tem smo upoštevali, da je nabor podatkov ožji in ni enak naboru podatkov, ki se zahtevajo pri izvajanju čezmejnih storitev po 12. členu Uredbe 883/04/ES.

Drugi stavek šestega odstavka 10. člena na novo določa, da se v primeru iz prejšnjega člena tega zakona, potrdilo A1 izda za največ eno leto. Potrdilo A1 se ne more izdati za obdobje daljše od veljavnosti sklenjene pogodbe o zaposlitvi z delodajalcem ali trajanja pogodbe za izvedbo storitve v okviru samozaposlitve. Če so pogoji za izdajo potrdila A1 izpolnjeni le za krajši del obdobja, kot pa izhaja iz vloge za izdajo potrdila A1, ZZZS vlogo za izdajo potrdila A1 zavrne.

K 11. členu:

Ta člen v celoti na novo opredeljuje razlikovanje glede na nadzor poslovnih subjektov. Predlaga se, da nadzor nad delodajalci v okviru svojih pristojnosti izvaja IRSD, čezmejno izvajanje dejavnosti samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti, pa bo nadzoroval FURS.

11. člen je namenjen nadzoru dejanskega opravljanja dejavnosti, ki se preverja naknadno v primeru obvestila tujih nadzornih organov ali lastnega dvoma pristojnih organov o ustreznem opravljanju

dejavnosti po izdaji potrdila A1. V primeru dvoma lahko IRSD sam izvede nadzor, v prejšnji ureditvi je bilo to možno le, če je ZZZS prejel obvestilo o obstoju dvoma.

V prvem odstavku tega člena je dodano, da v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti po izdaji potrdila A1, IRSD izvede postopek.

Na novo so določena postopek in merila za preverjanje resničnosti podanih dajalcev in samozaposlenih oseb v primeru dvoma o opravljanju dejavnosti v najmanj dveh državah.

Člen določa tudi merila, na podlagi katerih IRSD odloča o dejanskem poslovanju delodajalcev v Sloveniji, ki dobijo potrdilo A1 za opravljanje storitve v drugi državi članici (npr. primerni poslovni prostori, zaposleno administrativno osebje, oglaševanje predmetne dejavnosti) ter merila, po katerih bo FURS in IRSD presojal ustrezno poslovanje podjetij in samozaposlenih oseb glede na opravljanje dejavnosti v najmanj dveh državah.

Vsebina petega odstavka določa napotilo nadzornim organom glede presoje delovnega vzorca napotenega delavca, v skladu z čezmejnimi opravljanjem dejavnosti v najmanj dveh državah članicah.

Šesti odstavek izpeljuje, da o ugotovitvah v postopku iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, IRSD oziroma FURS obvesti ZZZS.

K 12. členu:

Ta člen določa prenehanje veljavnosti, odpravo in razveljavitev potrdila A1.

Iz prvega odstavka se črtata druga in tretja točka ter smiselno dodata v tretji odstavek, ki določa razloge za razveljavitev potrdila A1. V prvem odstavku ostaneta tako samo dva razloga zaradi katerih potrdilo A1 preneha veljati (potek obdobja napotitve oz. čezmejnega izvajanja storitev in razveljavitev).

V drugem odstavku se jasneje določi, na kakšni podlagi lahko ZZZS odpravi potrdilo A1, kjer poleg obvestila tujega pristojnega organa, potrdilo A1 odpravi tudi na podlagi obvestila slovenskega pristojnega organa, ki izvajata nadzore v skladu z 11. členom predloga zakona.

Tretji odstavek opredeljuje razloge, na podlagi katerih ZZZS razveljavi potrdilo A1.

V primerih iz petega odstavka ZZZS o navedenem (tj. odpravi oziroma razveljavitvi potrdila A1) obvesti pristojni organ države članice EU, v kateri se storitev izvaja oziroma se je izvajala v primerih, ko se potrdilo A1 odpravi oziroma razveljavi na podlagi drugega in tretjega odstavka 12. člena.

K 13. členu:

Določba 13. člena je nova in se nanaša na vzpostavitev Komisije za ugotavljanje utemeljenosti zahtev za odpravo ali razveljavitev potrdil A1.

V prvem odstavku je določeno, da lahko ZZZS v postopku razveljavitve ali odprave potrdil A1 v primerih, v katerih je, kljub ugotovitvam IRSD ali FURS iz šestega odstavka 11. člena tega zakona, potrebna dodatna razjasnitev okoliščin in dejstev v zvezi s pravilno uporabo predpisov EU na področju koordinacije sistemov socialne varnosti oziroma glede tega ali se čezmejna storitev izvaja skladno s četrto točko prvega odstavka 4. člena ali tretjo točko prvega odstavka 5. člena tega zakona, sproži postopek ugotavljanja utemeljenosti zahteve za razveljavitev ali odpravo potrdil A1 pred komisijo.

Drugi odstavek določa, da lahko postopek iz prejšnjega odstavka v primerih, kjer je zadeva, skladno s sklepom Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. A1, z dne 12. junija 2009, že na drugi stopnji postopka dialoga, sproži tudi ministrstvo, pristojno za delo.

Tretji odstavek določa, da je odločitev komisije dokončna in zoper njo ni pritožbe. V postopku razveljavitve ali odprave potrdila A1 je ZZZS vezan na odločitev komisije.

Komisija iz prvega in drugega odstavka tega člena je sestavljena iz sedmih članov, dveh predstavnikov ministrstva za delo ter predstavnikov pristojnih zavodov.

K 14. členu:

Določba 14. člena je nova in se nanaša na uporabo Zakona o splošnem upravnem postopku ter pravno varstvo. Tukaj gre za prenos vseh postopkovnih določb v ta člen. Če ta zakon ne določa drugače, se potrdilo A1 zavrne, odpravi ali razveljavi skladno s pravili, ki jih določa Zakon o splošnem upravnem postopku.

Ker je s prvim odstavkom 14. člena predloga zakona za nekatere primere predpisan odstop od pravil zakona, ki ureja splošni upravni postopek, je z določbo drugega odstavka tega člena predviden način postopanja ZZZS v teh taksativno naštetih primerih.

V petem odstavku je določeno, da zoper izdane odločbe in sklepe ZZZS po tem zakonu ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.

III. Poglavje: Čezmejno izvajaje storitev tujih delodajalcev in tujih samozaposlenih oseb v Republiki Sloveniji

K 15. členu:

V prvem odstavku 15. člena so določeni pogoji čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev.

Drugo točko prvega odstavka smo razširili tudi z obveznostjo tujih delodajalcev glede sodelovanja v inšpekcijskih nadzorih.

K 16. členu:

Vsebina člena določa pogoje, pod katerimi lahko čezmejno izvajajo storitve tuje samozaposlene osebe, nosilci gospodarske dejavnosti. Sklenitev pravnega posla se lahko dokazuje tudi z listinami, kot je npr. predračun, izdan na ime naročnika, ki dokazuje sklenjeno naročilo.

K 17. členu:

Ta člen določa obveznosti tujega delodajalca in napotnega delavca oziroma voznika. Tuji delodajalec mora pred začetkom čezmejnega izvajanja storitve opraviti prijavo začetka izvajanja storitev pri Zavodu RS za zaposlovanje. Po novem se bodo poleg navedenih podatkov zahtevalo tudi podatke o naslovu oziroma – če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova – o GPS koordinatah lokacije. Ta možnost se nam zdi zelo smiselna in uporabna, saj GPS koordinate posamezne lokacije zelo preprosto razberemo oziroma določimo na podlagi uporabe pametnega telefona.

V tretjem odstavku je določen nabor podatkov, ki jih mora v izjavi navesti tuji delodajalec, ki čezmejno izvaja storitve v dejavnosti mednarodnih prevozov.

V četrtem odstavku je napotilo na javni vmesnik, ki je povezan s sistemom IMI.

Peti odstavek določa, da če nastopijo okoliščine, zaradi katerih čezmejne storitve ni bilo mogoče izvesti v 12 mesecih, lahko tuji delodajalec izvajanje storitev podaljša na 18 mesecev, pod pogojem, da opravi

prijavo z obrazloženim obvestilom pri Zavodu. Ta določba v ničemer ne vpliva na dolžino čezmejnega izvajanja storitev glede na Uredbo 883/2004/ES.

Šesti odstavek določa vštevanje časa v obdobje napotitve, v primeru, da je napoteni delavec nadomeščen z drugim napotnim delavcem, ob upoštevanju opravljanja istovrstnih storitev ali dela delavca in naziva delovnega mesta.

Sedmi odstavek predstavlja prenos Direktive 1057/2020/EU in določa, kdaj se napotitev v okviru mednarodnega transporta zaključi oziroma kdaj se napotitvena obdobja seštevajo.

Osmi odstavek določa, katera dokumentacija mora biti zagotovljena na mestu, kjer se delo opravlja. Skladno z opozorili Evropske komisije o nesorazmernih zahtevah je dokumentacija prečiščena in je zdaj bistveno manj zahtev.

Deveti odstavek je nov in določa, da mora na področju mednarodnega prevoza tuji delodajalec zagotoviti, da v času čezmejnega izvajanja storitve v Republiki Sloveniji napoteni delavec (voznik) hrani in na zahtevo nadzornega organa da na razpolago opredeljeno dokumentacijo.

Pri drugi točki devetega odstavka je dodano: elektronski tovorni list (e-CRM) oziroma druga ustrežna dokazila o prevozih, ki vsebujejo podatke iz tretjega odstavka 8. člena Uredbe 1072/2009/ES.

V desetem odstavku je splošna določba, ki določa, da lahko nadzorni organ od tujega delodajalca zahteva dokumentacijo še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitve.

V enajstem odstavku je določeno, da lahko nadzorni organ od tujega delodajalca na področju mednarodnega prevoza zahteva delovnopravno dokumentacijo še 24 mesecev po zaključku izvajanja storitev.

Dvanajsti odstavek v zvezi z zagotavljanjem pravic napotnim delavcem načelno napotuje na uporabo ZDR-1 ter ob tem določa, da se morajo po določenem obdobju v celoti upoštevati delovnopravne pogoje v skladu z zakonodajo in kolektivnimi pogodbami.

K 18. členu:

Analogno, kot pri določbi 17. člena, 18. člen določa obveznosti samozaposlene osebe oziroma samozaposlene osebe na področju mednarodnega prometa.

K 19. členu

Določba o subsidiarni odgovornosti tujih ponudnikov storitev ostaja vsebinsko enaka in določa subsidiarno odgovornost tujih ponudnikov storitev v podizvajalskih verigah.

IV. poglavje Sodelovanje med državami članicami EU na področju čezmejnega izvajanja storitev z napotitvijo delavcev

K 20. členu:

Določitev novega pristojnega organa Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo (IRSI) na področju mednarodnega prevoza in določba, da celotno sodelovanje med državami članicami poteka preko sistema IMI brezplačno.

K 21. členu:

Določba tretjega odstavka je bolj jasno napisana, za namen nadzora je dodano pridobivanje informacij s strani samozaposlenih oseb.

V četrtem odstavku se doda IRSI kot pristojen organ za izvajanje nadzorov v primerih čezmejnega opravljanja storitev v mednarodnem prevozu.

V šestem odstavku je eksplicitno napotilo nadzornemu organu, da za potrebe izvajanja učinkovitega nadzora nad skladnostjo čezmejnega izvajanja storitve tuje samozaposlene osebe po potrebi naslovi prošnjo za posredovanje informacij na pristojni organ, kjer ima samozaposlena oseba sedež.

K 22. členu:

22. člen, ki se nanaša na sodelovanje organov pri izvrševanju sankcij, je ostal v celoti nespremenjen, razen nekaterih manjših prilagoditev.

V prvem odstavku je določeno sodelovanje pri izvrševanju sankcij (glob, taks, dodatnih dajatev in drugo), novost v drugem odstavku je dodano vročanje prekrškovnih aktov. V postopku o prekršku se izdajajo in vročajo tudi drugi prekrškovni akti, ki so povezani z nastopom pravnomočnosti in izvršljivosti odločitev o prekršku, kot npr. obvestilo o prekršku s pozivom za izjavo, brez izdaje in vročitve katerega se odločba o prekršku ne sme izdati, sklep o začasnemu odvzemu dokumentov, varščini ipd., zato zakon določa širšo dikcijo, ki zajema vse prekrškovne akte.

Besedilo sedmega odstavka na novo določa postopek obveščanja in vročanja prekrškovnih aktov, ki nalagajo sankcije delodajalcem, če je bila odločba izdana s strani pristojnih organov države napotitve, vendar je ni bilo mogoče vročiti v skladu s predpisi države napotitve. Z namenom učinkovitejšega izvajanja mednarodnega sodelovanja pri izvrševanju sankcij se predlaga, da pristojni nadzorni organi, na podlagi odstopa prošnje za vročitev prekrškovnega akta tujega organa, obveščanje kršitelja, na katerega se sankcija nanaša, in vročanje prekrškovnega akta tujega organa izvede sočasno. Izključni namen te rešitve je preprečevanje izogibanja kršiteljev vročanju prekrškovnih aktov npr. v primeru likvidacije podjetja.

V. poglavje: Evidence

K 23. člen

Člen določa tri evidence, ki se vodijo na podlagi tega zakona, ter upravljavce posameznih evidenc.

Zaradi izvajanja učinkovitejših nadzorov se predlaga pridobivanje podatkov o potrdilih A1 izdanih tako s strani ZZZS, kot tistih izdanih s strani tujih pristojnih nosilcev.

K 24. členu:

Pri vsebini evidenc se dodajo naslednje kategorije: naziv delovnega mesta in GPS koordinate lokacije ter trajanje izvajanja storitve, vrsta storitve, državi zaposlitve podatke o državi oziroma državah, kjer se bo storitev izvajala in datumu izdaje potrdila A1.

Dodana je nova zbirka podatkov IRSD, IRSI in FURS o opravljenih nadzorih na področju mednarodnega prevoza tujih delodajalcev ali samozaposlenih oseb. Predlaga se, da se zbrani podatki po novem na podlagi četrtega odstavka tega člena hranijo 10 let, saj lahko preiskovanje zadev povezanih z opravljanjem čezmejnih storitev presegajo obdobje 5 let,

K 25. členu

Člen določa iz evidenc katerih upravljavcev ZZZS pridobiva podatke, ki jih potrebuje za izvajanje pristojnosti po tem zakonu. Dodana je evidenca Sistema za Elektronsko izmenjavo informacij o socialni

varnosti (EESSI) za podatke o potrdilih A1, ki so jih pristojni organi drugih držav članic Evropske unije, izdali za namen čezmejnega izvajanja storitev v Republiki Sloveniji.

Določba v tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku na novo določa načine posredovanja podatkov iz evidenc, ki jih bodisi ZZZS bodisi ZRSZ vodita na podlagi tega zakona.

Četrty odstatek za povezovanje potrdil A1, izdanih na podlagi uredb iz prve in druge točke 2. odstavka 2. člena v tujini, kot identifikacijski povezovalni znaki osebe predvideva ime, priimek in datum rojstva delavca za katerega je izdano potrdilo A1, saj podatek o davčni št. oz. EMŠU ne obstaja.

K 26. členu

Predlog zakona opredeljuje pravila za izvajanje določitve zakonodaje oziroma izdajo potrdila A1 za delavce, zaposlene pri enem delodajalcu oziroma samozaposlene osebe, ki delo ali dejavnost sočasno opravljajo v več državah članicah EU hkrati. Predlog zakona predpisuje, da vlagatelj, ki je pravna oseba, vlogo za izdajo potrdila A1 odda preko portala SPOT. Za ta namen bo potrebna tehnična nadgradnja obstoječega postopka ter dopolnitev postopka s pogoji, ki jih prinaša predlog zakona. Za izvajanje predloga zakona je potrebna vzpostavitev tehnične podpore v aplikacijah ZZZS in na portalu SPOT, katerega skrbnik je Ministrstvo za javno upravo (MJU). Zakon deloma spreminja obstoječe kontrole ter prinaša nove kontrole pogojev za izdajo potrdila A1, za kar je potrebno dopolniti protokole o izmenjavi podatkov z IRSD in FURS, skleniti nov protokol o izmenjavi podatkov z IRSI ter tehnično vzpostaviti oziroma dopolniti obstoječo izmenjavo podatkov med pristojnimi organi. Predlog zakona prinaša novosti glede evidence izdanih potrdil A1, zato bo za ta namen potrebno zagotoviti tehnično podporo za dopolnitev obstoječe evidence potrdil A1, ki jih izdaja ZZZS ter vzpostavite evidence potrdil A1, ki jih izdajo tuji pristojni organi. Nadalje predlog zakon predvideva izmenjavo podatkov iz evidenc izdanih potrdil A1, za kar je potrebno skleniti ustrezne dogovore o izmenjavi podatkov ter zagotoviti tehnične pogoje z deležniki.

VI. poglavje Nadzor

K 27. člen:

Ta člen se nanaša na nadzor nad izvajanjem tujih ponudnikov storitev.

Člen na novo določa razmerja med različnimi nadzornimi organi, glede na določene pristojnosti in razmejitev. Po novem se predlaga, da IRSD ohrani nadzor nad delodajalci in tujimi delodajalci, na FURS pa se prenese pristojnost za nadzor nad poslovanjem in čezmejnem opravljanjem storitev samozaposlenih oseb, nosilcev gospodarske dejavnosti.

Peti, šesti in sedmi odstavek tega člena so novi in dajejo pristojnost Policiji, ki ga izvaja v okviru ugotavljanja zakonitosti prebivanja napotениh delavcev, v skladu z zakonom, ki ureja vstop in prebivanje tujcev. Določbe predvidevajo tudi medsebojno obveščanje nadzornih organov o morebitnih sumih kršitev.

Osmi odstavek se nanaša na to, da ministrstvo na podlagi ugotovitev nadzornih organov predlaga oceno tveganja, na podlagi katere se opravi usmerjen nadzor nad tujimi delodajalci oziroma samozaposlenimi osebami z vidika skladnosti čezmejnega izvajanja storitev z določbami tega zakona.

Namen te določbe je povečati učinkovitost nadzorov.

K 28. členu:

Ta člen, ki ureja nadzorstvene in druge ukrepe, je nov in je namenjen predvsem nadzoru tujih ponudnikov storitev v RS.

Člen določa različne primere nadzora IRSD, FURS in IRSI v primeru čezmejnega izvajanja storitev tujih delodajalcev ali tujih samozaposlenih oseb ter posebej v primeru nadzora na cesti, ki ga izvajata IRSI in FURS. Nadzor je predviden tako v primerih čezmejnega izvajanja storitev po 12. členu kot tudi 13. členu Uredbe 883/04/ES.

O ugotovitvi, da se storitev ne izvaja v skladu s pravili, nadzorni organi obvestijo ZZZS, ki tujemu nosilcu zavarovanja predlaga preklic potrdila A1. IRSD oziroma FURS v obvestilu poda svoje ugotovitve, kateri pogoj za čezmejno opravljanje storitve ni izpolnjen, ter navede podatke o delodajalcu (naziv, naslov, identifikacijska oznaka), osebi (ime, priimek, prebivališče, rojstni datum, EMŠO, če ga ima), obdobju in lokaciji opravljanja dela v Republiki Sloveniji, ter navede državo, ki je izdala potrdilo A1. IRSD oziroma FURS k obvestilu priloži dokazila oziroma potrebne priloge, ki jih ZZZS posreduje tujemu pristojnemu organu.

VII. Kazenske določbe

Višina in obseg glob se v primerjavi z veljavnim zakonom, ki določa pravila čezmejnega izvajanja storitev, ne spreminja.

Dodane so sankcije v zvezi s kršitvami pravil napotovanja pri nadzoru na cesti. Pri določitvi višine sankcij ter obsega kršiteljev smo upoštevali tudi šesti odstavek Priloge 1 Izvedbene Uredbe Komisije (EU) 2022/694 z dne 2. maja 2022 o spremembi Uredbe 2016/403/EU v zvezi z novimi hudimi kršitvami pravil Unije, zaradi katerih lahko cestni prevozniki izgubijo dober ugled.

VIII. Poglavje prehodne in končne določbe

K 33. členu

Člen določa, da se o vlogah za izdajo potrdil A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v drugi državi članici EU, ki so vložene pred začetkom uporabe tega zakona, odloča v skladu Zakonom o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17 in 119/21), saj je zaradi zamika uporabe določb tega zakona potrebno zagotoviti nemoteno izvajanje izdajanja potrdil A1.

Do začetka uporabe določb tega zakona, ki urejajo pogoje in postopek za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU, se vloge za ta namen, obravnavajo v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti.

K 34. členu

Člen določa rok, v katerem pristojen minister izda podzakonske akte, s katerim se predpiše obrazec vloge za izdajo potrdila A1, postopek o povračilu stroškov uveljavljenih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter postopek čezmejnega povračila prispevkov v primeru odprave potrdila A1 in rok za sprejetje akta o ustanovitvi, delovanju in sestavi Komisije na podlagi 13. člena predloga zakona.

K 35. členu

Določba 35. člena predloga zakona omogoča ZZZS-ju, da iz ustreznih evidenc pridobiva podatke o tujcih, ki za bivanje v Republiki Sloveniji potrebujejo dovoljenje za prebivanje. Navedeni podatki o zavarovanih osebah so potrebni za pravilno izvajanje osmega odstavka 6. člena predloga zakona.

K 36. členu

Določba drugega odstavka 144. člena ZPIZ-2, ki za napotene delavce (po 12. členu Uredbe 883/04/ES) omogoča plačevanje prispevkov od primerljive plače v Republiki Sloveniji, predstavlja ureditev, ki ne upošteva načela enakosti, ki prepoveduje, da bi neko skupino oseb v primerjavi z drugimi nosilniki pravne norme obravnavali drugače brez stvarnega razloga. O tem, ali je stvarni razlog podan, je treba opraviti preizkus glede na načela sistemske upravičenosti, stvarne zakonitosti in pravilnosti posledic, kakor tudi glede tipske upravičenosti. Takšne ustavno dopustne razloge za razlikovanje je moč najti z zornega kota sistemske upravičenosti, praktične izvedljivosti, pravne varnosti, zaupanja v pravo, pa tudi iz kategorije socialne države. Odstopanje od sistemske zakonodajne rešitve ni vnaprej prepovedano in označeno kot ustavno nedopustno, vendar pa je vsaka, neki sistemski zakonodajni rešitvi nasprotujoča norma (npr. tedaj, kadar zakonodajalec odstopi od sistemsko vzpostavljene stvarne zakonitosti brez zadovoljivega stvarnega razloga), indic za samovoljo. Stvarno upravičenega razloga za razlikovanje napotnih delavcev in delavcev, ki zaposlitev opravljajo le v Republiki Sloveniji, ni. Splošno načelo enakosti kot prepoved samovolje je kršeno npr. v primeru, kadar je zakonodajalčeva ureditev nesmiselna in stvarno nasprotujoča za doseg zakonodajalčevega namena in zato nasprotuje načelu sorazmernosti. Za razlikovanje mora obstajati razumen, iz narave stvari izhajajoč razlog. V konkretnem primeru torej predvsem v kontekstu razmerja med delavci, ki so bili poslani na delo v tujino vis a vis delavcev, ki so zaposleni na enakih delih in delo opravljajo v R Sloveniji.

V skladu s tem neenaka obravnava delavcev v enakem delovnopravnem položaju ne zadosti merilu razumnega in stvarnega razloga, saj se v primeru delavcev, ki so bili poslani na delo v tujino, osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost a priori določa na drugačen način, kot pri delavcih, ki delo opravljajo v Republiki Sloveniji, pri čemer je edini razlog za drugačno obravnavo, kraj opravljanja dela.

Zaradi zamika uporabe določbe tega člena, bodo napoteni delavec s prvim dnem napotitve, navedenim na vlogi za izdajo potrdila A1 za čezmejno izvajanje storitve v drugi državi članici EU, pridobi lastnost zavarovanca v skladu z ustrezno zavarovalno podlago za delavce, ki v okviru čezmejnega izvajanja storitve delo začasno opravljajo v drugi državi članici Evropske unije, pri čemer ZZS spremembo zavarovalne podlage izvede po uradni dolžnosti.

K 37. členu

Člen določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zdaj veljavni Zakon o čezmejnem izvajanju storitev. Kljub temu pa se določene določbe uporabljajo še do 31. decembra 2023. Po tem datumu se zdaj veljavni zakon ne bo uporabljal več.

K 38. členu

Člen določa, da ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, pri čemer se določbe, ki se ne nanašajo na prenos Direktive (EU) 2020/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi posebnih pravil v zvezi z Direktivo 96/71/ES in Direktivo 2014/67/EU za napotitev voznikov v sektorju cestnega prometa ter spremembi Direktive 2006/22/ES glede zahtev za izvrševanje in Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L št. 249 z dne 31. 7. 2020, str. 49) v nacionalno zakonodajo, začnejo uporabljati 1. januarja 2024.

IV. PREDLOG ZAKONA RAZVELJAVLJA OZIROMA SPREMINJA DOLOČBE VELJAVNIH ZAKONOV, IN SICER:

1. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo):

144. člen

(osnove za osebe v delovnem razmerju)

(1) Osnova za plačilo prispevkov za zavarovance iz 14. člena tega zakona je plača oziroma nadomestilo plače ter vsi drugi prejemki na podlagi delovnega razmerja, vključno z bonitetami ter povračili stroškov v zvezi z delom, izplačanimi v denarju, bonih ali v naravi.

(2) Za zavarovance iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona se za plačo iz prejšnjega odstavka šteje plača, ki bi bila prejeta za enako delo v Republiki Sloveniji.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se prispevki plačujejo od:

- zneska jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, solidarnostne pomoči, povračil stroškov, zneska bonitet in zneska odpravnine zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina;
- zneska premije dodatnega zavarovanja, ki jo plačuje delodajalec v korist delavca v skladu z 241. členom tega zakona, in od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina in
- zneska regresa za letni dopust, ki presega 100 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije; če se regres izplača v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa in izvrši obračun prispevkov od posameznih delov regresa za letni dopust;
- zneska nadomestila za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu in nadomestila za uporabo lastnega orodja, naprav in predmetov (razen osebnih vozil), potrebnih za opravljanje dela na delovnem mestu, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina.

(4) Najnižja osnova za obračun prispevkov od plače in nadomestila plače je znesek 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

2. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22 in 100/22 – ZNUZSZS):

79.b člen

Zbirke podatkov na področju zdravstvenega zavarovanja so:

- evidenca o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- evidenca o zavezancih za prispevek,
- evidenca o izvajalcih zdravstvene dejavnosti, (prenehala veljati),
- evidenca o zavarovanih osebah, ki so upravičene do plačila razlike do polne vrednosti.

O zavarovanih osebah se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- osebno ime,
- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- številka kartice zdravstvenega zavarovanja,
- EMŠO,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- dovoljenje za stalno ali začasno prebivanje,
- datum smrti,
- državljanstvo,
- poklic, ki ga opravlja,
- številka delovnega dovoljenja in datum poteka veljave delovnega dovoljenja,
- podatki o zavarovanju,
- IP številka,
- kategorija invalidnosti (I, II, III),
- podatki o družinskem članu (osebno ime, EMŠO, naslov, zavarovanje družinskega člana, sorodstveni odnos do nosilca zavarovanja, datum veljave potrdila o šolanju),
- podatki o osebnem zdravniku zavarovane osebe,
- podatki o obravnavi pred imenovanim zdravnikom zavoda oziroma zdravstveno komisijo,
- podatki o zdravstvenih storitvah,
- podatki o poškodbah po tretji osebi,
- podatki o denarnih dajatvah,
- podatki o predpisanih medicinskih pripomočkih in prejetih medicinskih pripomočkih,
- podatki o predpisanih zdravilih na recept in izdanih zdravilih na recept,
- podatki o zdravstvenem stanju, vključno z diagnozo,
- podatki o začasni zadržanosti od dela,
- davčno številko.

O zavezancih za prispevek se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- davčna številka,
- registrska številka zavoda,
- firma oziroma ime,
- sedež oziroma naslov,
- šifra dejavnosti,
- datum začetka – konca dejavnosti,
- matična številka iz registra poslovnih subjektov,
- datum vpisa v sodni register,
- podatki o zasebnem zavezancu (osebno ime, EMŠO),
- številka poslovnega računa oziroma drugega računa, preko katerega posluje,
- datum začetka in datum prenehanja zavezanosti za plačilo prispevka,
- datum in vzrok spremembe,
- število zaposlenih,
- vrsta registra in vrsta zavezanosti,

- podatki o prispevku,
- podatki o poškodbah pri delu in poklicnih boleznih.

O izvajalcih zdravstvene dejavnosti se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- davčna številka,
- šifra izvajalca,
- naziv izvajalca (polni in skrajšani),
- naslov izvajalca,
- tip izvajalca,
- oznaka pravnega statusa (javni, zasebni),
- šifra in naziv zdravstvene dejavnosti,
- datum začetka oziroma prenehanja poslovanja,
- številka poslovnega računa,
- podatki o pogodbi, sklenjeni z izvajalcem,
- imetnik profesionalne kartice,
- seznam zdravnikov pri izvajalcu,
- za zasebne izvajalce še osebno ime ter EMŠO in podatki o koncesiji,
- matična številka iz Poslovnega registra Slovenije,
- poklicna kvalifikacija zdravstvenega delavca pri izvajalcu,
- elektronska pošta in telefon zdravstvenega delavca pri izvajalcu.

Zavod je dolžan na zahtevo občin in drugih zavezancev za prispevek posredovati podatke iz evidence o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Podatki iz 7. točke drugega odstavka 62. člena tega zakona, ki jih zdravstveni in drugi zavodi, organizacije, ki opravljajo zdravstveno dejavnost ter zasebni zdravstveni delavci, ki so vključeni v mrežo javne zdravstvene službe posredujejo zavarovalnicam, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje najmanj enkrat mesečno in so sestavni del računa za opravljene storitve, izdana zdravila in medicinske pripomočke so naslednji:

- številka kartice zdravstvenega zavarovanja zavarovanca,
- datum rojstva zavarovanca,
- spol zavarovanca,
- številka police dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja zavarovanca,
- šifra Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za posamezno storitev, zdravilo oziroma medicinski pripomoček,
- naziv storitve, zdravila oziroma medicinskega pripomočka,
- količina storitve, zdravila oziroma medicinskega pripomočka,
- vrednost na enoto (celotna cena storitve, zdravila ali medicinskega pripomočka z davkom na dodano vrednost),
- skupna vrednost ((količina) x (vrednost na enoto)),
- vrednost doplačila ((skupna vrednost) x (odstotek doplačila z davkom na dodano vrednost)),
- davčna stopnja (izražena v odstotku, npr. 8,5%),
- znesek davka (znesek davka, vključenega v vrednost doplačila),
- datum začetka opravljanja storitve oziroma izdaje zdravila ali medicinskega pripomočka,
- oznaka številke zahtevka za plačilo, v katerem je vključen individualni račun.

Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka morajo izvajalci zdravstvenih storitev glede na dejavnost, ki jo opravljajo in glede na raven opravljanja dejavnosti, zavarovalnicam, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, posredovati še podatke iz naslednjih skupin podatkov:

- tip zavarovane osebe (osnovna zdravstvena dejavnost),
- število količnikov oziroma točk (osnovna zdravstvena dejavnost, specialistično ambulantna dejavnost),
- število dodatnih količnikov oziroma točk (osnovna zdravstvena dejavnost, specialistično ambulantna dejavnost),
- razlog obravnave (specialistično ambulantna, bolnišnična in zdraviliška dejavnost),
- šifra dejavnosti dopolnilnega zavarovanja (specialistično ambulantna, bolnišnična in zdraviliška dejavnost),
- šifra dodatne dejavnosti dopolnilnega zavarovanja (specialistično ambulantna, bolnišnična in zdraviliška dejavnost),
- datum zaključka opravljanja storitve (bolnišnična in zdraviliška dejavnost),
- kopijo obrazca »Nalog za prevoz« za nenujne reševalne prevoze (dejavnost reševalnih prevozov – izjemoma se ta podatek lahko posreduje v papirni in ne v elektronski obliki).

Podatki v elektronski obliki zapisa morajo biti kriptirani, prek telekomunikacijskih omrežij pa se prenašajo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Elektronsko obliko zapisa podatkov iz šestega in sedmega odstavka tega člena se natančneje določi s predpisom, ki ga izda minister, pristojen za zdravje. Podatke iz šestega in sedmega odstavka tega člena, pridobljene na podlagi 7. točke drugega odstavka 62. člena tega zakona, smejo zavarovalnice uporabljati le za namen izvajanja dopolnilnega zavarovanja.

Natančnejša opredelitev vsebine zbirk podatkov se opredeli s posebnim zakonom iz drugega odstavka 76. člena tega zakona.

Zbirke podatkov iz prvega odstavka tega člena se za namene izvajanja vključitve v obvezno zdravstveno zavarovanje povežejo:

- z Evidenčnim in analitskih informacijskim sistemom za visoko šolstvo v Republiki Sloveniji – eVŠ in Centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja – CEUVIZ za pridobivanje podatkov o statusu šolajočih,
- s sodnim oziroma Poslovnim registrom Slovenije za pridobivanje podatka o tem, ali je določena oseba družbenik oziroma ustanovitelj in hkrati poslovodna oseba ter v katerem subjektu vpisa je ta oseba družbenik oziroma ustanovitelj in hkrati poslovodna oseba. Te podatke je iz sodnega oziroma Poslovnega registra Slovenije Zavod upravičen pridobivati ne glede na določbe 50., 51. in 52. člena Zakona o sodnem registru (Uradni list RS, št. 54/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08 in 49/09).